

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 12-50 Din

za izposojeno 25-—

— obvezno

— Optimal po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 14/1

Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 38.

Podružnice:

Maribor, Barbarska ul. 1
Tel. št. 22.

Celje, Aleksandrova 6

Račun pri pošti, čekov.

zavod št. 11.842.

Ljubljana, 9. junija.

Razprava o vladni izjavi je končana. Končana je z moralnim porazom vlade g. Pašića. Ne izrekamo te sodbe samo radi dejstva, da je vlada ostala brez zaupnice, ki po parlamentarnem običaju zaključuje take debate. Ista sinočnja seje bo vzbudila ironično za gospoda Pašića, baš ne prijetno pažno cele Evrope.

Mi nismo opozicija. Ki bi ugovarjala, da ugovarja. Državotvorno poslanstvo Demokratske stranke nam je sveto tudi v opoziciji.

Ko je v nasprotju z volilnim svojim geslom radikalna stranka zapustila ravno linijo, se je to marsikomu zdelo opravičljivo. Vrhili so se razgovori s federalističnim blokom, ki je zahteval homogeno vlado radikalcev. Mnogo se je pisalo o tkzv. sporazumu, ki žal, kakor je potreben, sam na sebi ne pomeni nič. Mislilo se je, če najbolj odgovorna stranka sproži to geslo, da na njem že stoji glavni obrisi vsebine tega sporazuma. Tako so pričakovali vsi oni, ki so optimistično sodili diplomacijo radikalne stranke. Kdor se je pripravil, da zapusti trdnja tla takega zakona, kakor je ustava, mora vedeti vsaj v glavnem, kam se gre. Stari Pašić je večkrat izjavil, da on ne stori koraka, če ne ve, kam postavi nogo. Dogodki in zlasti Pašićev govor pa kažejo, da je njegova stranka storila korak in vrгла geslo o "sporazumu", t. j. revizijski ustave, ne da bi vedela, ali je sporazum sploh mogoč in ali je že mogoč.

Debata o vladni izjavi je dokazala, da je bilo geslo o sporazumu frifolno vrženo med navčno in debromislele običajstvo, ki bi seveda rado videlo, da bi bil enkrat konec državnopravnih prepričkov. "Sporazum" je bil obema strankama samo fraza. Danes vidimo, da je prepad med federalisti in unitarci tak, kakor je bil. Treba pa je bilo seveda razkriti, da demokracija ne bo sporazuma, ampak "silo" in tepčki po provinci so to ponavljali. Kdor zna malo misliti, ve, da so demokraci kot unitarci in decentralisti bližji tkzv. "sporazumu" nego radikalni, ki so nosilci strogega centralizma. A vesoljni "šmok", ki piše proti demokraciji, vpije, da so demokraci oni, ki sprečevajo sporazum. Ravno tako je z geslom o "sili". Izvrševanje zakona je sila? Če je tako, potem priznamo, da so demokraci nasilneži. Za vsakim zakonom stoji sila države. Če komu zakon ni pogodu, ali je državna oblast nasilna, ki ga izvršuje? Nasilje je po svojem bistvu protizakonitost. Provedba ustave pa je zakonita dolžnost vlade.

Fraza o sporazumu se ni mogla dolgo držati. Prihodnji tedni bodo pokazali njeno popolno nevdanost, dokler separatistični blok ne revidira svojega programa. Federalizem bo moral vreti v kot in stopiti na trdnja edinstvene države s decentralizacijo na oblasti: potem bo težilo na njihovem obsegu in gospodarskih kompetencah samouprave. Tisti dan, ko bo separatizem prišel do tega spoznanja, takrat se bo smelo resno govoriti o sporazumu. Tedaj pa ne bo manjkalo prave demokratske stranke, kajti to je njen program!

Ce pa to spametovanje separatistov ne nastopi takoj (upanja je malo), država ne bo mogla čakati. Provesti je treba ustavo, kajti sedanje polovičarstvo je nevdanost in škodljivo. Ako bi že delale oblastne skupščine, bi mnogo "elektrike" šlo preko njih, tako pa smo po krivdi klerikalcev brez sreske in oblastne samouprave.

Po skrahanju fraze o "sporazumu" je separatistični blok na vrsti, da govori zmerno, če ne, bo prepozno. Da to danes uvidevajo mnogi, ki pred dvema mesecema niso hoteli videti, to je uspeh deklaracije debate.

DRŽAVNI NAMEŠČENCI, ŽELEZNIČARJI IN UPOKOJENCI.

Vlada predstavnikov Centralnega akcijskega odbora v Beogradu sploh ni hotela sprejeti.

Zato danes ob 10. uri vsi na protestni shod pred Mestni dom.

Udeležba obvezna.

Akcijski odbor.

LJUBLJANČANJE!

Cvetlice Vas prosijo danes: Kupite nas, blaga srca, in ne zamerite nam naše nadležnosti. Svoj pomagat s tem, da obličem in obajemo revne otroke za zimo.

Kupajte pa cvetlice le od dedkic, ki imajo razum znaka na prsih še listič z imenom: "Pohvaladek Rdečega križa."

Revolucija v Bolgariji

OPOZICIJSKI BLOK, ČASTNIKI IN MAKEDONSTVUJUŠI SO SE POLASTILI VLADE. — KRALJ NA NJIHOVI STRANI — NOVO MINISTRSTVO. — STAMBOLJSKI UMORJEN? — NJEGOVI MINISTRI ARETIRANI.

Beograd, 9. junija. r. Bolgarski aktivni in rezervni častniki v družbi z makedonstvujušimi so ponoči izvršili v Sofiji državni prevrat. Zasedli so vse državne urade ter vojašnice in aretirali vse ministre zemljoradniške vlade, ki so se nahajali v Sofiji. Ista usoda preti Stamboljskemu, ki se muči v selu Slanovici. Še ponoči se je razširila senzacionalna vest, da je kralj Boris podpisal ukaz o imenovanju revolucionrske vlade, v katero so vstopile vse opozicijske stranke. Predsednik nove vlade je vseučilski profesor Cankov, eden od voditeljev demokratske stranke.

Pariz, 9. junija. l. Iz Sofije poročajo: Vojaštvo je preteklo noč ob treh vrglo kabinet Stamboljskega. Vsi ministri in mnogo poslancev je bilo aretiranih. Novi kabinet je sestavil profesor Cankov. Mesto se nahaja v izjemnem stanju. Po ulicah hodijo vojaške patrulje. Prevrat se je izvršil popolnoma nepričakovano, da izgleda neverjeten. Krvoprelitja ni bilo.

Caribrod, 9. junija. r. O dogodkih, ki so se v Sofiji odigrali od sinoči do danes dopoldne, je znano, da revolucionarne čete niso zasedle dvora, temveč je kralj sam pristal na to, da podpisal ukaz o revolucionrski vladi. Javno mnenje v Sofiji je razdvojeno. V vladi se nahajajo makedonstvujušci, katerih voditelji se morajo prav ta čas pred sodiščem zagovarjati radi svojih zločinov. Danes bi se imela začeti pred sodiščem prva obravnava proti obtožencem. Včeraj popoldne je predsednik državnega sodišča Mihov osebo vložil obtožnico tudi proti generaloma Nikoforovu in Bobčevu. Splošno se trdi, da je kralj izdal Stamboljskega in da se je državni udar izvršil v sporazumu s kraljem. Drugače ni možno razumeti, da je vladar iz lastne volje priznal revolucionrski kabinet. Med zemljoradniški vlado konsternacija. Stamboljskemu očita, da je pustil situacijo iz svojih rok, ker ni po uspehih, ki jih je dosegel pri zadnjih volitvah ter pri reparacijskih vprašanjih, takoj začel razgovorov z voditelji makedonstvujuših.

Sofija, 9. junija. p. Zarota proti Stamboljskemu je bila že dolgo skrbno pripravljena. Vodili so jo makedonstvujušci, katerih poglavar Aleksandrov je začetkom junija razglasil smrtno obsodbo nad Stamboljskim, notranji ministrom Stojanovom in drugim prvaki zemljoradniške stranke ter javno pozval vse uradništvo, da naj se v bodoče pokori le odredbam makedonskega revolucionarnega komiteja. Makedonstvujušim so se pridružili liga častnikov in končno tudi tkzv. meščanska opozicija, narodna, demokratska in radikalna stranka, ki so kakor izgleda prevzelo vodilno vlogo. Zveze z inozemstvom so bile ponoči in dopoldne pretrgane, pa so od opoldneva spet vzpostavljene.

Stamboljski organizira profirevolucijo?

OBOROŽENE ČETE SELJAKOV KORAKAJ. PROTI SOFIJI.

Beograd, 9. junija. r. V dobro poučenih političnih krogih se govori, da se je Stamboljski že pred nekaj dnevi obrnil na našo vlado ter z ozirom na opasno poostreitev položaja zaprosil njeno pomoč. Utemeljil je svojo zahtevo s tem da bi obnovitev starega režima resno ogrozila mir na Balkanu.

Naša vlada presoja današnje stanje v Bolgariji s skrajnostjo oprežno ter smatra, da novi režim še nikakor ni ustaljen. Izgleda, da se je Stamboljski mu, ki zadnje tedne sploh ni več stalno bival v Sofiji, temveč v selu Sladovici med svojimi kmeti, posrečilo, se izmakniti. V tem slučaju je treba resno razčunati z njegovo protirevolucijo. Seljaški narod mu zaupa in Stamboljski ga je vzgojil k velikemu sovraštvu proti meščanom, komunistom in oficirjem.

Beograd, 9. junija. p. Ponoči javljajo z bolgarske granice, da korakajo močni oddelki oboroženih seljakov proti Sofiji.

Jugoslavija na straži

VAŽNA SEJA MIN. SVETA. — POLOŽAJ JE RESEN. — NAVODILA NAŠIM ČETAM NA VZHODU. — STAMBOLJSKI PROSI ZA POMOČ?

Beograd, 9. junija. r. Vest iz Sofije redno prihajajo v Beograd. Naša vlada je tekom današnjega dneva od našega poslanika prejela tri obširna brzojavna poročila, ki potrjujejo, da je kralj že potrdil revolucionrsko vlado. Našemu poslaniku se v Sofiji zatrjuje, da nova vlada ne namraja napad na našo državo, da ne bo agresivno nastopala.

Z ozirom na dogodke v Sofiji je bila nočjo sklicana ministrska seja, ki je trajala do 21. Minister Ninčić je podal obširno poročilo. Kakor doznava Vaš dopisnik, smatra naša vlada situacijo na Bolgarskem za resno. Sedaj je proučava in pričakuje poročil, ki so še na potu. Vlada se ne želi vmešavati v notranje zadeve Bolgarije, smatra pa za potrebno izjaviti, da se protivi vsakršni kršitvi noyilleske mirovne pogodbe, zlasti pa ugovarja kršitvam te pogodbe, v kolikor se tičejo bolgarske vojske v slučaju, da bi nova vlada hotela zasigurati svoj položaj s pozivanjem pod orožje novih kontingentov, ki bi presegali stevilo, ka-

Italija hoče Reko za Baroš?

Rim, 9. junija. j. Laški listi beležijo nepotrjeno vest, da je italijanska vlada stavila Jugoslaviji glede Reke nove propozicije in sicer v tem smislu, da bi Jugoslavija pristala na to, da Italija anektira Reko. Italija pa bi Jugoslaviji izročila Baroš v prosto uporabo. Jugoslovanska delegacija da je poslala te projekte svoji vladi v presojo.

Politični krogi se drže napram tem poročilom zelo rezervirano. Mnogi to

označujejo za neverjetno, ker bi se bil sicer Mussolini v svojem zadnjem eksperimentu paš isanje izrazil.

V krogih jugoslovanske delegacije se negira, da bi bila ona dobila tak predlog ter se smatra, da bi ga vlada v Beogradu, ako bi ji bil dostavljen a limine odklonila.

Optimistični glasovi o akorajšnjem početku oficijelnih pogajanj v Rimu so popolnoma utihnili.

Presoja nemških predlogov

V FRANCIJI

Pariz, 9. junija. s. Tukajšnje časopise v Franciji se poča tudi danes obširno s razlaganjem nemških predlogov. «Journal des Debats» smatra za glavno oviro, da se nemških predlogov ne more sprejeti, dejstvo, da Nemčija ne omenja nikjer izpraznitve Poruhrja.

«Petit Parisien» sodi danes nemško noto mnogo ugodnejše kot včeraj. Brez dvoma sicer je, da so nemški predlogi neoprejemljivi, ker ne govore o opustitvi pasivne rezistence, vendar pa pomenja nota napredek, ker obeta nekaj določenih garancij, čeprav te po sedanjem stanju nemških finan nimaajo mnogo vrednosti.

V ANGLIJI

London, 9. junija. j. V uradnih angleških krogih izjavljajo, da se bo angleška vlada v ponedeljek dopoldne posvetovala o nemških predlogih in bo popoldne sporazumno s francoskim, italijanskim in belgijskim poslanikom objavila svoje stališče. V gospodarskih krogih so mnenja, da dajejo novi nemški predlogi možnost nadaljnjih pogajanj.

Berlin, 9. junija. j. «Deutsche Allgemeine Zeitung» ugotavlja, da kaže

angleška reparacijska politika snake preobrata v škodo Nemčiji. Vpliv francoske vlade na politiko Baldwinja je zelo opazno.

V ITALIJI

Rim, 9. junija. j. Komentarji rimskih listov o nemški noti niso enotni. Najostreje se izraža frankofilski «Messaggero», ki je glasilo težke industrije. «Messaggero» piše, da je nota spretna šahovska poteza Nemčiji. Nemčija govori o garancijah, ne pa o zastavninah. List pogreša tudi nemško obljubo, da preneha s pasivnim odporom v Poruhrju. Fašistovski list «Nuovo Paese» pa vidi v nemški noti napredek in v tem rezultat prizadevanj angleške in italijanske diplomacije.

V AMERIKI

Washington, 9. junija. j. Ameriška vlada ne bo dala oficijelnega odgovora na nemško noto. Večina strank pa vendar vidi v njej možnost, da se ustanovi mednarodna komisija za presojo njene plačilne možnosti. Listi pišejo o njej zelo optimistično in so v splošnem mnenja, da se bodo na njeni podlagi pogajanja uspešno nadaljevala.

Naši odnošaji do Grčije

Konferenca med Ninčićem, Pašićem in Alexandrisom. — Grčija in Mala antanta.

Beograd, 9. junija. r. Snoči je grški zunanji minister Alexandris, ki je prispeval v četrtak zvečer v Beograd, posetil zunanjega ministra dr. Ninčića in konfiriral s njim nad eno uro o raznih vprašanjih, ki se tičejo obeh držav. Ob 7. zvečer sta konfirirala s Pašićem. Izgleda, da je bil tudi glede varstva naših narodnih manjšin na Grškem dosežen sprejemljiv sporazum.

Kakor se govori, so se na sestanku razpravljalo tudi o vstopu Grške v Malo antanto po sklenitvi mira v Lausani, vendar pa stališče naše vlade v tem oziru še ni znano. Alexandrisu je bilo v Bukarešti nasvetovano, naj se najprej sporazume z Beogradom, a naša vlada najbrže za enkrat še neče stopiti v odprto razpravo, ker se bo poprej posvetovala s Rumunijo, Češkoslovaško in Poljsko. Snoči je Alexandris z orientekspresom odpotoval iz Beograda v Solun.

Nemške reparacije za Jugoslavijo

Beograd, 9. junija. r. Na včerajšnjem skupnem sestanku naših in nemških reparacijskih delegatov, ki se je vršil v ministrstvu pravde, so formulirali nemški delegati svoje stališče napram reparacijskemu vprašanju in predlagali odgovore nadaljnjih izplačil v blagu. Nemci bi nam morali letos dobaviti živino; ta naj bi se po njihovem predlogu zamenjala z drugim materialom, ki pa bi nam bil poslan šele prihodnje leto. Naši delegati niso pristali na te predlog, ampak so zahtevali, naj se dolž na vrsta za živino vrstavi kot tekoči kredit za njune nabavke v tem letu. Nemški delegati so prvotno stavili zelo težke pogoje, pod katerimi bi bila njihova industrija pripravljena sprejeti naknadne njune naloge, ki bi šli na račun živine, končno pa so le sprejeli zahtevo naše delegacije. Ker je bil s tem v principu dosežen sporazum, so nemški delegati prosili, naj se jim takoj naznani cena vrednosti živine in razlika v cenah še naročenih lokomotiv.

Pogajanja so končana in bo danes sestavljeno besedilo aranžmaja, ki ga bo v imenu naše delegacije podpisal minister pravde dr. Marković, za nemško delegacijo pa dr. Kuntze.

VZNE MIRJENJE RADI DEMARŠE V BUDIMPEŠTI

Budimpešta, 9. junija. s. Vest o nameravani demarši so v madžarskih političnih krogih vzbudile veliko vznemirjenje.

Kako se ruši dinar

Trst, 9. junija. d. Od srede sem se vršil na tukajšnji borzi ogromna akcija za rušenje našega dinarja. Kakor trdijo tržaški bančni krogi izhaja ta akcija iz Zagreba. Tržaška borza je v stalni telefonski zvezi z Zagrebom preko Reke in Sušaka. Nekatere zagrebške velebanke dirigirajo svoje operacije preko zaupnikov na Sušaku, kateri iz Zagreba dobijene telefonske naloge prenašajo na Reko in od tam telefonsko sporočajo tržaškim bankam. Zagrebška kontermina proti dinarju je potegnila za seboj tudi tržaške banke.

UGODEN VTIS NINČIČEVEGA EKSPROJEJA NA AVSTRILJSKE SLOVENCE.

Dunaj, 9. junija. j. V slovenskih krogih Avstrije je napravil ekspozit zunanjega ministra Ninčića o vprašanju manjšin in šol ugoden vtis. Slovenski voditelji so izjavili Vašema dopisniku, da pozdravljajo korake jugoslovanskega poslanika Popovića in vlade same ter upajo, da bo Avstrija vendar končno izpolnila svoje dolžnosti.

URADNIŠKA PRAGMATIKA

Beograd, 9. junija. r. Danes popoldne je nadaljeval odbor za rešitev uradniškega zakona specialno razpravo in sprejel z malimi izpremembami vse člene do čl. 202. Večja izprememba se pričakuje pri členu, ki govori o uradniških plačah. Razprava o tem členu je bila kakor znano, odgodena. Tudi se pričakuje daljša debata o členu, ki govori o političnih pravicah uradnikov, ki je bila tudi odklonjena.

STROGE OBSODBE NAŠIH LJUDI NA MADŽARSKEM.

Budimpešta, 9. junija. s. Tu se danes vodijo razprave proti našim sonarodnjakom iz Baranje, ki so za časa okupacije podpirali naše vojaštvo. Včeraj so nekoga Simo Kokotovića obsodili na dve inpolletno ječo, ker je žalf madžarsko nacijo. V Kaposvaru je bil Gergej Stepan obsojen na dve leti, ker je prilažil našim oblastem Madžare, ki so nosili orožje.

Inozemske borze

9. junija.
CURIH. Beograd 6.30, Berlin 0.0065, Newyork 556.50, London 25.67, Pariz 35.70, Milan 25.82, Praga 16.58, Budimpešta 0.0975, Bukarešta 2.85, Beograd 6.30, Sofija 6.40, Varšava 0.0090, Dunaj 0.0078.
TRST. Beograd 24—24.40, Newyork 21.40—21.55, Praga 64.25—64.75, Dunaj 0.029—0.031, dinarji 24—24.40, carinski franki (20) 82—82.50.
BERLIN. Beograd 957.5, Dunaj 118.85, Budimpešta 13.31, Milan 3870, Praga 2518.50, Pariz 5346.50, London 390.022, Newyork 83.790, Curih 14962.50.

Mussolinijev ekspeze

Izjava o reških pogajanjih.

1. Rim, 8. junija.

Pred natlačeno dvorano senata in na-
stajimi tribunami je danes kmel ministrski
predsednik Mussolini svoj veliki go-
vor o zunanji in o notranji politiki.

Najprej se je ministrski predsednik
bavil z zunanjo političnim položajem.
Povdaril je, da se je od oktobra, ko je
nastopil vlado, pa do danes položaj v
marsičem izboljšal. Tudi zavezniški Italij-
je so postali glede političnih smernic v
tem času odločnejši. Prišli so do spozna-
nja, da ne pomagajo nič, če se prošlost
obdeluje z rekriminacijami, temveč da
je treba zopet začeti pridobivati tla pod
nogami ter gospodarsko izkoristiti vsak
ugoden trenotek.

Glede Nemčije je rimski premijer iz-
javil sledeče: »Nemčija mora in mora
plačati kar je dolžna. Vendar Italija ne
bo odobrvala nobenih zahtev, ki bi mo-
gle dovesti do politične, gospodarske ali
katerekoli druge premoči v Evropi. Ita-
lija bo s svoje strani prenesla eventual-
no potrebna omilitja glede reparacijskih
odplačil, prepričana pa je, da je
vprašanje reparacij v tesni zvezi z me-
dvojnimi dolgov zaveznikov, ki tvorijo
bistveno celoto.« Nato je Mussolini pre-
ciziral italijanski, angleški in nemški re-
paracijski načrt ter razložil, zakaj Ita-
lija v Parizu ni mogla sprejeti Bonar-
Lawovega načrta in zakaj je morala od-
biti memorandum nemškega kancelarja
Cuna in zun. ministra Rosenberga.

Mussolini je dalje prešel k razmerju
Italije do držav Male antante. Naglasil
je, da je Italija posebno zainteresirana na
odnosih z Jugoslavijo. Najbolj pereče
vprašanje, ki se mora urediti med Itali-
jo in Jugoslavijo, je vprašanje Reke. To
vprašanje je zelo težko, ker ga je treba
rešiti tako, da bo Reka gospodarsko lahk-
no živel. Gospodarski problem Reke pa
je v nasprotju s političnim značajem te-
ga vprašanja. Dolga parlamentarna kri-
za v Jugoslaviji je otežila ta težavo za ne-
kaj časa onemogočila, da bi se beograjs-
ka vlada bavila z reškim problemom
tako, kakor bi bilo treba. Beograjska
vlada je razložila svoje stališče ter je
sedaj prenesla težišče za pogajanja v
Rim, kamor je že dospela jugoslovanska
delegacija. Sedaj se vršijo preljudni raz-
govori, ki bodo konkretizirali neka-
tere temeljne točke, predno se obnovi
oficijelna pogajanja, o katerih je želeli,
da bi se čimprej začela in srečno dovr-
šila.

Mussolini je za tem prešel na izjave
o notranji politiki Italije. Izjavil je, da
se je notranja situacija v Italiji izboljša-
la, da je red sigurnejši in večji, ker bdi
nad njim narodna milica. Mussolini je
vneto zagovarjal politiko svoje vlade
ter opravičeval svoje nastope v poslanski
zbornici. Fašistovski sistem je za
Italijo dober in prikladen ter za nje-
no srečo potreben.

Senat je Mussoliniju seveda navduše-
no ploskal.

Dr. Ravnihar contra „Jutro“

V polemiki z dr. Ravniharjevim kan-
didatskim govorom povodom lanskih ob-
šinskih volitev je »Jutro« očitno drju
VI. Ravniharju, da je bil o tkzv. Kame-
narovičevi aferi, ki je bila umetno upri-
zorjena osebna gonja z glavnim name-
nom ubiti ministra Žerjavo, v naprej po-
dučen in da je na njej pridno sodeloval,
še predno je izbruhnila z veliko senza-
cijo v Slov. Narodu.

Dr. Ravnihar je vložil tožbo. »Jutro«
je nastopilo dokaz resnice. Senzacional-
en napad C. Kamenaroviča na dr. Žer-
javo je izšel v Slov. Narodu v obliki re-
dakcijskega poročila o obnem zboru Ja-
dranske banke. Dotično poročilo je bilo
izročeno listu v objavo še predno se je
občni zbor vršil in sprejeto proti garan-
ciji Kamenaroviča da bo J. b. povrnila
Slov. Narodu škodo, ki bi mu utegnili
nastati vsled objave. Kamenarovič je
dotični članek tudi plačal z več tisoč
kronami. Objava se je izvršila navzlic
protestu glavnega in odgovornega ured-
nika lista. Bilo je jasno, da se je mo-
glo to zgoditi le na ukaz ali redakcijske-
ga odbora Slov. Naroda ali pa upravne-
ga sveta Narodne tiskarne kot lastnice
lista. V obeh odborih je dr. VI. Ravni-
har odličen član. Ker je bil takrat povrh
tudi še poslevočči podpredsednik JDS,
kateriga se je že z ozirom na daleko-
sežne politične posledice pač moralo
vprašati za mnenje pri objavi napada na
predstavitelja stranke v vladi, se je zde-
lo povsem izključeno, da bi se bila or-
ganizacija časopisnega atentata na čast
vodilnega demokratskega politika in na
obstoju same stranke izvršila brez njego-
ve vednosti. Ker se je tekem zaslišava-
nja prič pokazalo, da ne bomo mogli
dokazati, da so uprizoritelji gonje v Slov.
Narodu svojega kolega v upravnem svetu
odnosno redakcijskem odboru v na-
prej obvestili, smo lojalno ponudili dr.
Ravniharju poravnano potom preklica v
našem listu. Naša pripravljenost ni ime-
la uspeha. Tako je bil naš odgovorni
urednik prisiljen, se poslužiti dejstva, da
dotičnega članka pred priobčitvijo ni
bral. Obsojen je bil radi uredniške ne-
pazljivosti na 1000 Din globe in objavo
sodbe.

Naravno je, da bi bilo potem izdu-
pravde dr. Ravnihar contra »Jutro« ve-
lezanimivo razpravljati o podrobnosti
celega procesa. Slov. Narod je z demon-
strativno priobčitvijo izida pravde vse
storil, da nas izzove v to zanj mučno
razpravo. Navzlic temu smo se odločili,

da ostanemo rezervirani. Omeniti hoče-
mo le zanimivo izpovedbo, koja odklanja
pričevanje s pozivom na § 153 k. p., ki
dopušča odklonitev izpovedi osebam, ako
bi izpoved njim ali njihovim svojem
prinesla sramoto.

Politične beležke

+ Velika demokratska skupščina
v Petrinji. Danes se bo vršila v Petrinji
velika demokratska skupščina, katere se
udeležijo cela vrsta najodličnejših poslan-
cev demokratskega kluba. Že v petek
zvečer so se odpeljali iz Beograda v Pe-
trinjo poslanci Svetozar Pribičević, dr.
Lukić, dr. Grigovoin, Wilder, Kujund-
žić, Valerijan Pribičević in Ojko Popo-
vić, danes pa še dr. Šumenković in dr.
Radosavljević.

+ Gosposvetski Zvon zunanjemu
ministru dr. Ninčiču. Prilikom ekspo-
zicije o zunanji politiki v narodni skup-
ščini je odbor Gosposvetskega Zvona na
svoji včerajšnji seji (sobota) sklenil in
odposlal zunanjemu ministru dr. Ninčiču
sledenjo brzojavko: »Minister dr. Ninčič,
Beograd. Pozdravljamo Vaš nastop v
korist koroških Slovencev in Vas prosi-
mo, da tudi vstrajate na dejanski popolni
in takojšnji izvedbi mirovne pogodbe.
Za Gosposvetski Zvon: Dr. Oblak, An-
ton Brandner.

+ Padec valute je zopet prinesel
ogromno škodo našemu gospodarstvu.
Zlasti je prizadeta trgovina. Zaupanje je
zopet enkrat oslabilo. Državna inter-
vencija se bo morala prekomerno oja-
čiti. Ko je zagrebska kontremina izve-
vala meseca novembra 1922 s pomočjo
Trsta zmago, je vesoljno časopisje na-
padalo tedanjega finančnega ministra.
Mi nečemo danes vračati milo za drago.
Kakor tedaj, opozarjamo znova, da so-
vražnik sedi v zagrebskih veebankah.
Meseca decembra jih je vlada že zalo-
tila v velikanskih zlorabah na škodo di-
narja, a novi finančni minister je velike
krivice izpustil. Sedaj mu plačujejo v za-
hvalo tako, kakor so g. Kumanudiju.

Po svetu

— Žrtve potresa v Indiji. Kakor po-
ročajo zadnje vesti, znaša število smrtni-
h žrtve ob potresu v Indiji okoli 3000.

— Protisovjetska vstaja ob Črnem
morju. Kubanski krajevni svet je ob-
vestil, kakor poročajo berlinski listi
centralno vlado v Moskvi, da se je razširi-
la protiboljševiška vstaja v južni Rusiji
na gorato pokrajino Kubana in v celom
ozemlju Črnega morja. Oddelki kozakov
in Čerkezov, dobro oboroženi, so zasedli
kavkaško primorje ter na več mestih
izropali zaloge živil.

— Krvavi izgredi v Leipzigu. Nem-
irni in protidraginski demonstracije, ki
se v Leipzigu vršijo že nekaj dni, so v
sredo vodile do krvavih spopadov med
policijo in brezposelnimi. Pri popoldanski
skupščini na Augustovem trgu je par ne-
discipliniranih elementov začelo pretepati
policijo in jo hotelo razorožiti. Svarilni
strel so le še bolj razdražili množico in
policijski oddelki so začeli naposled res
streljati vanjo, da jo razženejo. Mrtvih
je obležalo sedem, ranjenih je bilo nad
100 oseb. Razburjenje v mestu se še ni
poleglo. Med obdosteljenih jih je več tako
ranjenih, da bodo najbrže podlegli.

— Sežiganje mrličev v praškem
krematoriju. Praško časopisje poroča,
da je bilo v tamošnjem krematoriju te-
kom letošnjega maja sežganih 150 trupel
in sicer 80 moških, 61 žen, 8 dečkov
in 4 deklice. Po veroizpovedi je bilo med
temi 84 katolikov, 24 pripadnikov češko-
slovaške cerkve, 6 protestantov, 1 žid in
35 brezkonfesionalcev.

Sokolstvo

Sokol na Viču priredi danes popo-
ldne ob 4. uri javno telovadbo z ljud-
ske veselic na letnem telovadišču po-
leg nove šole na Glincah. Sokoli in So-
kolstvu naklonjeno občinstvo posetite
v mnogobrojnem številu to javno prire-
ditev našega Sokola. Zdravo!

Sokol Štepanja vas priredi danes ob
16. na prijaznem Tolstem vrhu v Šte-
panji vasi pri bratu Novaku »Lozaru«
svojo letošnjo javno telovadbo, pri ka-
teri sodelujejo bratska društva I. ljub-
ljanskega okrožja. Po telovadbi prosta
zabava z obširnimi sporedom. Pri telo-
vadbi in zabavi sodeluje godba Z. J. 2.

Sokolsko društvo v Zireh priredi v
nedeljo 17. t. m. javno telovadbo, na
katero vabimo vsa bližnja društva ter
prijetelje Sokolstva. Po telovadbi je na
vrtu brata V. Demšarja velika vrtna ve-
selica. Zdravo! Odbor.

Sokolsko društvo v Škofji Loki
priredi svoj letošnji javni nastop v nede-
ljo, 15. julija, na kar opozarjamo vsa br-
društva s prošnjo, da se pri določitvi svo-
jih prireditev ozirajo na ta dan.

Akademija sokolskega naraščaja v
Mariboru. Mariborski Narodni dom že
morda ni imel tako lepega sokolskega
večera kot je bila sinočnja prireditev
sokolskega naraščaja, ki se je razvila v
resnično akademijo. Pod taktirko dr. Šu-
šteršiča je mladi sokolski orkester
spremljal proste in orodne vaje ter ljub-
ko izpopolnjeval tudi odmore. Nastop
moškega kot ženskega naraščaja je bil
dovršen, izvajanja precizna in elegantna.
Svoj vrhunec je dosegel večer, ko je
deveterica deklic prednašla valčkov
proste vaje. Pogled na zadnjo točko je
nudil uprav umetniški užitek. Program
je bil spopolnjen tudi s prisrčnimi pev-
skimi točkami in ljubkimi govori. Vadi-
telji br. dr. Pijko, Kranjc in Mačuš so

bili lahko ponosni na uspehe trudopol-
nega dela tekom leta. Blagajnik pa ni
napravil nobene krivice, ko je obsojal
mariborsko inteligenco, ki ni napolnila
niti skromne galerije. K sreči je prišla
vsaj mladina! Za našo publiko je treba
pač glasnejše reklame!

Prosveta

Ljubljanska drama.

Nedelja, 10.: »Hamlet«. Izv.
Ponedeljek, 11.: »Hamlet«. E.
Torek, 12.: Zaprto.

Ljubljanska opera.

Nedelja, 10.: »Evgenij Onegin«. Začetek
ob pol 8. zvečer. Izv.
Ponedeljek, 11.: Zaprto.
Torek, 12. ob 19.30.: »Luzia«. C.

Mariborsko gledališče.

Nedelja, 10.: »Hasanaginica«. Izv. Ku-
poni.
Ponedeljek, 11.: »Cavalleria Rusticana«.
Izv. Premjera.

Opera »Onegin« v korist »Udruže-
nja gledaliških igralcev« se igra danes
ob pol 8. uri zvečer. Zasedba opere je
najboljša. Predprodaja vstopnic pri oper-
ni blagajni.

Mariborsko gledališče. Sinočnja pre-
mjera »Cavalleria Rusticana« je bila od-
povedana, ker je bil zadnji hip program
v Zagrebu tako spremenjen, da g. Knit-
tel ni mogel odpotovati. V mariborskem
gledališču zato snoči sploh ni bilo no-
bene predstave. Napovedana premjera
se bo vršila v ponedeljek z g. Sowilakim
v glavni vlogi.

Sport

Klubska prvenstva »Ilirije« na 100 m.

Predtekli se vrše v pavzi današnje nogom-
etne tekme Ilirija : Maribor, finale pa
bo prihodnjo nedeljo skupno z nekateri-
mi drugimi lahkoatletskimi prireditvami.

Finale nogometnega prvenstva Slo-
venije za 1. 1922/23. V odločilni tekmi
za prvenstvo ljublj. nogom. podsaveza za
sezonu 1922/23 se sestane danes ob
pol 18. uri na igrišču Ilirije dosejani
prvak Ljubljane S. K. Ilirija in S. K. Ma-
ribor kot prvak Maribora. Prvak Celja
Atletik - S. K. je padel iz konkurence s
tem, da je 27. maja podlegel Mariboru.
Ilirija, ki v zadnjem času ni bila v naj-
boljši formi, bo postavila skoro kom-
pletno I. moštvo: nastopil bo po dolgem
presledku zopet popularni golman Pelan,
srednji krilec Zupančič II. in v levi zvezi
Vidmajer. Maribor igra v sledeči postavi:
Glaser, Škrabar-Wagner, Hreščak-
Staubert-Marussig, Simončič-Lenassi-
Vogrinc-Bratoš-Schell. Igro vodi savezni
sodnik Willer iz Zagreba. Po tekmi iz-
roči LNP zmagovalcu lepo častno da-
rilo.

Graški Amaterji v Ljubljani. Kakor
smo že poročali, igra v torek z ljubljans-
kim Primorjem prvotredno moštvo
Grazar Amateur-Sportklub. Na tekmo
ponovno opozarjamo. Vrši se na igrišču
Primorja (Dunajska cesta) ob 18.30. —
Vstopnice v trafiki Sever, Šelenburgova
ulica.

Motoklub Slovenija v Ljubljani raz-
pisuje svojo prvo društveno regularitet-
no tekmo dne 17. junija, na progi Ljub-
ljana - Vrhnika - Planina - Cirknica -
Vel. Lašče, Turjak, Ljubljana, t. i. 120
km. Prijave in propozicije pri g. Baragi,
Jugobanka, Kolodvorska ulica.

Grazar-Amateure S. K. : S. K. Pri-
morje. V torek dne 12. t. m. gostujejo
v Ljubljani graški Amaterji, ki spadajo
v graški I. razred. Moštvo se odlikuje
po svoji fair-igr. Gostovali so že več-
krat v Ljubljani z dobrim uspehom. Pri-
četek tekme je določen na 18.30.

Objave

× Razveselite deca! Opozarjamo, da
se pravilna mladinska igra »Dve Ma-
riški«, čije premiera je dosegla tako lep
uspeh, danes ponovi ob 3. uri popoldne
v dramskem gledališču v prid »Rdeče-
mu križu«. Pripeljuje deca zaradi pre-
dstav same in zaradi blagega namena.

× Občni zbor Orjune v Logatcu se
vrši danes ob 4. uri popoldne. Udeležijo
se ga celokupni glavni odbor Orjune s
predsednikom direktorija drjem. Koro-
lijem na čelu.

× Izredni občni zbor Slovenskega
zdravniškega društva v Ljubljani se vr-
ši dne 14. junija ob 17. uri v magistrat-
ni dvorani s sledečim dnevnim redom:
1.) Čitanje zapisnika; 2.) poročilo čast-
nega sode in izključitev članov; 3.) vo-
litev namestnikov za sanitetni svet; 4.)
dopolnilne volitve odbora; 5.) stanov-
ska zadeve; 6.) slučajnosti. — Odbor.

× Kongres inženjerjev v Splitu je
preložen na dni 29. junija do 2. julija.
Najem posebnega parnika odpade. Za
potovanje po železnici in v rednim par-
niki so dosežene znižane vozne, ki
veljajo 8 dni pred in 8 dni po kongre-
su za vsa pristanišča od Bakra do Ko-
tora. Za prijavljene udeležence in doti-
ni, ki se žele še prijaviti, naj naznani-
jo do dne 12. julija inž. Meningerju,
Ljubljana, Gradbena direkcija, ali potu-
jejo preko Bakra ali Metkovića.

× Književna tombola Jugoslovanske
Matice. Peta številka, katera omogoča
dobitek kvaterno, to je širi številke v
eni vodoravni črti je 26. Dosejati so bi-
le vlečene sledeče številke v zapored-
nem redu: 25, 64, 58, 13 in 26. S temi
številkami so bile izbrane vse ambe in
terne. Vse tablice, ki so sicer zadele
ambo ali terno, pa vsled premajhnega
števila dobitkov niso bile izbrane za
dobitke, igrajo naprej in vodi za nje

vestno in natančno evidenco pisarna po-
krajinskega odbora. Z danes izrebrano
številko 26 bodo razdeljeni tudi dobi-
ki kvaterna. Prihodnji četrtak se bodo
objavile številke, ki so potrebne za do-
bitke šinkvin. Občinstvo prosimo, da
odda, oziroma pošlje tablice, ki so za-
dele kvaterno, v pisarno Jugoslovanske
Matice. Pred škojfo 21. I. nadst.

× Zasebno ušilišče Legat v Mariboru
zopet odprto. Pokrajinska uprava je
dovolila otvoritev zasebnega ušilišča
Legat v Mariboru in sicer za strojepla-
je in stenografijo. Otvoritev se vrši dne
20. junija. Kot šolski prostori služijo
veliki, lepi, razni prostori hiše Vrazo-
va ulica 4. Vpisovanje in pojasnila za
tečaj dneвно v trgovini s pisalnimi
stroji Legat, Maribor, Slovenska ulica
7, telefon 100.

× Kaj bo dne 24. junija v Trnovem
v Ljubljani? To vprašanje se širi po me-
stu že dalj časa veselo različnih aktual-
nih vesti, ki prihajajo iz omenjenega
okraja. Rešeno bo, ko bo docela razjas-
njeno. — Ljubljana, pripravi se!

× Danes popoldne gremo v Zg. Ka-
šelj k Gradu; povratek ob pol 7. uri
ali ob pol 9. uri zvečer s vlakom; zaba-
va izvrstna.

× Mestna zastavljalnica Ljubljana
ima tomesčno dražbo oktobra 1922 za-
stavljajih predmetov dne 14. junija po-
poldne.

× Kolo znamke »Dürkopp«, nkrade-
no neznanemu lastniku začetkom sep-
tembra 1922 se nahaja pri okrajnem
sodišču v Ljubljani, kjer se more ogle-
dati in dobiti.

Poroka

Ljubljana, 9. junija.

UBOJ NA SVATBI.

Posestnik Josip Ribnikar iz Srednje
vasi, ki svoje poroke leta 1916 vrel
vojna ni mogel praznovati po starih
običajih, je dne 28. januarja 1923 na-
kladno priredil svatbeno pojedino, ka-
tere se je udeležil tudi Peter Rotar. Ko
je prišla na njega napitnica, je 19-letni
delavec Josip Rozman, ki je bil že pre-
cej vinjen in siten, zaklical igralcu na
harmoniko, naj njemu zaigra, da bo iz-
vršil solo-pleš. To je Rotarja močno raz-
burilo in je kmalu postal položaj kriti-
čen. Da prepreči pretep, je Rozmanov
oče poslal po svojega drugega sina Ci-
rila, ki je nato svojega brata Josipa in
pa Petra Rotarja potisnil skozi vrata
na dvorišče. Kaj se je zgodilo potem,
še sedaj ni pojasnjeno. Čez nekaj časa
so namreč našli Petra Rotarja mrtvega.
Josip Rozman mu je zasadil nož v srce
in v vrat in mu prizadel smrtne poškod-
be, katerim je takoj podlegel.

Josip Rozman se je zagovarjal pred
poroto s pijašnjo in silobranom. Ob-
sojen je bil na dve in pol leta težke
joke.

ZAGONETEN PRETEP.

Popoldne se je zagovarjal pekovski
pomočnik Stefan Zalaznik, pristojen v
St. Vid nad Ljubljano. Državno pravi-
dnost ga je obtožilo, da je v noči 1. ju-
lja 1922 na Glincah pri Ljubljani Ma-
rtina Oštrja z vilicami dregnil v desno
oko in mu s tem prizadejal tako težko
rano, da je popolnoma oslepel na des-
nem očesu. Potek dogodka je bil slede-
di: Navedeno noč so obdolenec, Josip
Bučar in Franc Burnik praznovali god
Marije Kapus v njenem stanovanju na
Glincah. Naenkrat so se začeli od zunaj
klicati: »Auf bilks; nocoj bosta tepena
Burnik in ta »ekravžnik! Zalaznik!« Na
izizivanja ni v hiši nihče ugovarjal. Pro-
ti polnoči so se imenovali trije fantje
odpravili proti domu. Ko so prišli ka-
kih 20 korakov od hiše, sta jih napodi-
la nazaj dva moška. Ko so obdolenec
Burnik in Bučar drugič odhajali domov,
so srečali na cesti Martina Oštrja. Ko
so prišli mimo njega, ga je Zalaznik —
najbrž misleč, da je on izizivač in na-
padalec — udaril z vilicami po glavi,
mu prebil klobuk in ga ranil na čelu.
Oštrj je v namenu, da se brani, odlo-
mil od bližnjega plota kolih ter udaril
z njim obdolenca po glavi. Ta mu je
pa odvrnil udarec z dvema protidura-
ma in ga najbrž sunil v desno oko. Po-
sledica udarca je bila, da je prišlo oko
kravati, živce je otrpnil in tako mu
je desno oko za vedno oslepel. Obdol-
ženec odločno zanika, da bi sunil Oštrja
z vilicami proti očesu in trdi, da ga
je udaril po glavi in po hrbtu le zaradi
tega, ker je bil on prvi napaden. Pri
razpravi je bilo zaslišanih mnogo pri-
jetelj, katerih izpovedi pa so bile tako zamo-
tane in protislovne, da si je bilo težko
ustvariti pravo sliko.

Razprava je bila z ozirom na to dej-
stvo v svrhu uvedbe nadaljnje preiska-
ve preložena.

Celje, 9. junija.

ZAGONETNI UMOR OROŽNIKA PRI
SOSTANJU.

Kakor smo že včeraj poročali je po-
rotno sodišče stavilo glede obdolženec
Tančeta, Božiča, Podlesnika in Schwarz-
za, ki so dne 4. februarja na železniški
progi med Pesjem in Sostanjem umorili
orožnika Huberta Lužnika, 29 vprašanj,
tihočih se hudodelstva umora, uboja
ali težke telesne poškodbe. Porotniki
so po dnevrem posvetovanju glede
prvih treh obtožencev soglasno zanikali
vsa vprašanja, glede Schwarzza pa so
potrdili soglasno vprašanje glede hu-
dodelstva tatvine in goljufije ter z 9
proti 3 vprašanje glede hudodelstva tež-
ke telesne poškodbe, nakar so bili prvi
trije oproščeni, Schwarz pa obsojen na
tri in pol leta težke jake. Po obsojbi je
razburjen zatrdel svojo nedolžnost.

ROP.

Danes se je zagovarjal pred porotni-
ki 30-letni samaki rudar Franc Višnikar
iz Trbovelj. Dne 2. novembra 1920 je
potikal na okno Antona Haceta v 8v.
Lenartu v trboveljskem okraju in ga
prosil za prenočišče. Po večerji sta lega-
la oba spat. Že rano zjutraj je prišel ta-
jec tožiti, da ga grize nekaj v trebuhu.
Ko je Hacet pripogojen odpiral kovček,
da bi vzel iz njega jabolka, ga je Viš-
nikar udaril z malo sekuro s tako silo
po glavi, da mu je prebil lobanjo in je
padel Hacet nezavesten na tla. Ko je
prišel zopet k zavesti, se je poteljal
pred nasilnikom, ki ga je vrgel v po-
steljo v mnenju, da je že mrtev. Ko pa
se je Hacet pod odelo, s katero ga je
napadalec ogrnil, čez nekaj časa pre-
maknil, ga je Višnikar vnovič vsekal
z besedami: »Hadič, sedaj boš imel pa
vendar zadostil!« Nato mu je pobral de-
nar, uro z veržico, obleko in razne dru-
ge stvari in pobegnil. Težko ranjeni
Višnikar je na današnji razpravi svo-
je dejanje tajil. Ker pa Hacet kot edina
priča ni prišel k razpravi, je bila lista
preložena.

Jubilej slovenske Indu- strijalca

V ponedeljek, 11. t. m. slavi g. Andrej
Jakli, lastnik Sentjanškega premogoko-
pa v Krmelju pri Sentjanju, šef tvrdke
And. Jakli tovarna kož in čevljev d. d.
v Karlovcu itd. v krogu svoje obitelji,
nameščencev in delavcev v Krmelju 40-
letni jubilej svojega industrijskega delo-
vanja, na katerega so povabljene pri-
stojne oblasti, zastopniki industrijskih
krogov in mnogobrojni prijatelji.

Karlijera bivšega usnjarskega učenca
in pomočnika iz Rupe na Goriškem je
vredna, da se zabeleži na eni najlepših
strani zgodovine naše mlade industrije.
Iz najskromnejših početkov je vzrastle
Andrej Jakli z neumornim delom, želez-
no energijo, z vztrajno strokovno poglo-
bitvijo od pomočnika v obrtniki, tovar-
narja, veleindustrijalca in zavezana danes
vseugledno mesto v napredujoči indu-
striji naše mlade države. Njegova pot je
bila težka in dostikrat mu je bila s tr-
njem posuta baš tudi radi tega, ker je
g. Jakli vedno ostal zavezan naravnjak.

Ko je pričela delovati njegova moder-
na urejena tovarna za usnje v Ruپی na
Goriškem, so si Jakliovi izdelki kmalu
stekli zbog svoje solidnosti velik sloves.
L. 1912 je g. Jakli prevzel na povabilo
karlovskega mestnega zastopstva bivošo
v konkurzu se nahajajočo »Hrvatsko del-
niško tovarno kož« v Karlovcu, isto po-
večal, moderno uredil, ter vodil kot fili-
jalo glavnega obrata v Ruپی.

Ob izbruhu svetovne vojne so avstrijs-
ke oblasti internirale g. Jakli kot za-
vednega in uglednega narodnjaka z dru-
gimi enakimi goriškimi rojaki in sinom
Julijem na Goriškem, pozneje na ljub-
ljanskem gradu. Energični mož je mno-
go duševno in telesno trpel, povrh pa je
moral gledati, kako propada delo nje-
gove življenja: obe tovarni, v Ruپی in v
Karlovcu, sta se morali zapreti.

Še večji udarec je zadel Jakli pri iz-
bruhu italijanske vojne, ko je moral to-
varno v Ruپی evakuirati. Posrečilo se mu
je sicer rešiti material in gotovo blago
v Karlovcu, ali stroji so ostali. Laski to-
povi so potem razdeljali tovarno in stroje
do temelja. Toda vojna sreča je popra-
vila škodo. Prenešene velike množine
blaga v Karlovcu, med katerimi je bilo
samo gotovih kož 11 vagonov, so se po-
voljno prodale in Jakliovo podjetje je
visoko vzcvetelo. Jakliove hiše imamo
danes, v Ljubljani in Zagrebu, Jakliova
last je pa postal tudi Sentjanški premo-
gokop, ki je producal, ko ga je g. Ja-
kli prevzel, komaj 3 vagone premoga
dnevno, pa je pod novim lastnikom z
velikimi investicijami povečal tako, da
produca sedaj do 30 vagonov in zapo-
sluje 560 delavcev.

L. 1920 je g. Jakli videč nove potrebe
v novi samostojni državi, sezidal veliko
in najmoderneje urejeno tovarno čevljev
s kapaciteto 500 parov dnevne produkcije,
je vpeljal poleg izdelovanja podplatov,
notranjnikov in mazanega gornjega usnja,
tudi izdelovanje črnega in barvanega
boksa, tako da je tovarna čevljev pre-
skrbljena od lastne tvrdke z vsem po-
trebnim. Nova tovarna se je imela bo-
riti od začetka z velikimi tehničnimi te-
žavami, ki pa so sedaj premagane, tako
da so danes Jakliovi čevlji dobro sve-
deni in priljubljeni v celi državi radi
svoje solidnosti in radi nizkih cen

Domače vesti

PAVILJON V SAMOTI.

Matija Jama je razstavil v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani nič manj ko 42 del. Vsa so umetniško globoko obdelana in kažejo našega najboljšega krajinarja na višku tvorine sile.

Razstava Jamove vrste bi bila povsod drugod kulture dogodke prve vrste. Občinstvo bi se prerivalo pri vstopu in bi kupovalo vstopnice trumoma. Pri nas je drugače. Jama ni napravil poklona ne na desno, ne na levo; ne damam, ne gospodom. In tako je s svojimi slikami v Jakopičevem paviljonu ostal sam. Tu in tam se izgubi plaha senca v kratki drevored in utone za zavesami. Oni, ki so bili pri Jakopiču v zadnjih dneh enkrat, dvakrat in morda večkrat, so ogledovali slike povečini sami. To je lepo in prav ter se poglobljanju v Jamove krajine prav prišleže. Ali s finančne strani razstave je to krivično in za Ljubljano ljubiteljsko umetnost, ki je še nedavno vihala nos nad Mariborom, češ, da nima dovolj kulturne zavednosti, je to sramotno. Obilni poset razstave bi prvič odgovarjal stopnji Jamove umetnosti, drugič pa bi Ljubljana s tem dokazala, da nima nad vse rada samo svojih sladkih obrazov...

Ljubljana pa je tudi grdo nevhvaležna. Jama je njen poet, kakor ga nima mo med našimi slikarji. En sam razgled po razstavi dvorani te uveri o tem. «Po-gled na Ljubljano» je veličastna pesem ti volske krasote, kakršno zna občutiti in na ta način podati samo Matija Jama. Vidimo pa na razstavi tudi Ljubljano v snegu, Ljubljansko polje, Smarno goro v treh variantah, motiv iz Straže v dveh obdelavah, Savo pri Tacnu, Vrbe v solncu, Vrbe ob vodi i. dr. Že ti motivi sami sebi bi morali biti privlačna sila za našo publiko. Pa žal niso. Zakaj če bi bili, bi blagajna prodala več vstopnic, kakor jih je.

Dvigli se Ljubljana in roman k Jakopiču, da spozna svojega resničnega, velikega pesnika, ki te poveličuje z barvnimi razpoloženji, kakor zna le on sam! Kdor ima v žepu pet dinarjev, žrtvuj jih za Jamovo razstavo! Užitek, ki ga boš pri tem deležen, bo vplival na lepeše in plemenitejše nego karkoli, kar bi lahko kupil za to malenkostno vsotico!

Mentor.

* Dr. Mirko Korolija v Ljubljani. Z zagrebškim večernim brzovlakom se je pripeljal včeraj v Ljubljano pred-sodnik direktorija in centralnega od-bora Orjune. Dr. Mirko Korolija iz Splita, eden najodličnejših pesnikov našega juga. Z njim je prispel tudi veliki čelnik vseh akcijskih čet Orju-ne, Peško Fabris, da nadzira akcijske čete Orjune v Sloveniji.

* Odprto pismo parlamentarnim klubom in narodnim poslancem priobčuje ljubljanski Akcijski odbor državnih nameščencev in železničarjev, ki kon-ča tako-le: «Stojimo na zadnji postaji. Razumite nas; saj ste poslanki ljud-stva v forumu, kjer se reže kruh. Od-režite nam ga, da bodo siti naši bledi in shujšani otroci, da se opomorejo njihove matere, naše žene, da se nasi-timo mi, ki delamo državi in za drža-vo. Ne prosimo miloščine, nego kosa, z delom in znojem zaslužene kruha. — Žal danes nismo mogli priobčiti ce-lotno to odprto pismo, čečemo pa to storiti v eni prihodnjih števil.

* Jugoslovanski učitelji v Sloveniji. Kakor smo že poročali, se vrši počet-kom meseca avgusta v Ljubljani kon-gres vsega jugoslovanskega učitelj-stva. Za kongres vlada posebno zani-manje med učiteljsvo izven Slove-nije, tako da obeta v teh dneh pose-titi Ljubljano do 3000 hrvatskega in srbskega učiteljsva iz vseh delov dr-žave. V Ljubljani se je osnoval pose-ben kongresni pripravljalni odbor. Po kongresu posetijo gostje znamenitejše kraje v Sloveniji in prirede v to svr-ho več izletov.

* Novi dekan teološke fakultete v Beogradu je postal za prihodnje šol-sko leto dr. Dimitrije Stefanović.

* Suspendiranje zagrebškega kotar-skega predstojnika. Kakor poroča včerajšnja «Riječ», je bil zagrebški kotarski predstojnik, Vatroslav Wit-ter, ki je bil zastopnik vlade na Ra-dičevi skupščini dne 8. junija v Gra-čani, kjer se je vršilo posvečenje re-publiške zgrade in so padli klici «Doli s kraljem!», suspendiran od služ-be in plače in je uvedeno proti njemu disciplinarno postopanje, ker ni takoj protestiral proti radičevskim izbru-hom.

* Proti republikanskim zastavam na Hrvatskem. Včerajšnje zagrebške «Na-rodne Novine» objavljajo naredbo od-delka pokrajinske uprave za notranje zadeve o uporabljanju državnih in ple-menskih zastav, grbov in zastav pri-vatnih društev. Naredba je naperjena proti radičevskim republikanskim bar-kamom in pravi: Dostojno se smejo uporabljati državne in plemenske za-stave srbsko-hrvatsko-slovenske in tega ne sme nikdo preprečevati, sicer se kaznuje z zaporom 14 dni in globo 500 Din. Zaporna kazen se ne more spremeniti v denarno globo. Društva, ki imajo dovoljenje za lastne zastave, smejo iste uporabljati, toda nobena politična organizacija ne sme imeti nobenih svojih zastav. Oblasti morajo z vsemi sredstvi in če treba tudi s silo zabraniti razobežanje ali nošenje za-stav, ki so po tej naredbi prepoveda-ne. Oblastveni organi, ki ne bi storili

v tem oziru svoje dolžnosti, bodo po disciplinarnem postopanju kaznovani z odpuštom iz službe.

* Incident s fašisti na Rabu. V rab-skem pristanišču je prišlo predvčerajš-njim do spopada s 150 italijanskimi fašisti, ki so se vračali z nekega se-stanka v Zadru. Parobrod «Trieste», na katerem so se vozili fašisti, je pri-stal v Rabu, kjer so Italijani začeli popevati provokativne pesmi, kar je tamkajšnje občinstvo zelo razburilo. Z ladje so proti občinstvu vrgli bom-bo, ki pa k sreči ni nikogar ranila. Ladja s fašisti je potem z vso naglico odplula iz pristanišča.

* Jugoslovanski profesorji na du-najskem vseučilišču. Septembra t. l. se vrše mednarodni višji tečaj iz modroslovja, zgodovine, sociologije, narodnega gospodarstva, prava in bo-goslovja. Kot predavatelji so doslej prijavljeni profesorji Stan. Stanojevič, dr. Toma Živanović in dr. L. Pitamie. Predavatelji in slušatelji dobe razne ugodnosti. Natančne informacije daje avstrijsko poslanstvo v Beogradu.

* Izpremembe v državnih službi. Provi-zorična kmetijska strokovna uradnika 11. činovnega razreda Ivan Konda pri okrajnem glavarstvu v Crnomlju in Gabrijel Ambrož pri okrajnem glavar-stvu v Krškem sta imenovana za defi-nitivna kmetijska strokovna uradnika v 10. činovnem razredu na dosedanjih službenih mestih. Definitivno je potrjen na dosedanem službenem mestu provi-zorni kmetijski strokovni uradnik 11. činovnega razreda Alojzij Matjašič pri okrajnem glavarstvu v Logatcu. — Re-visorja pri glavni carinarnici v Ljublja-ni Milan Petković in Dragotin Bogar sta imenovana za revizorja 2. razreda, za carinika 4. razreda pa Vladislav Arko, doslej carinik istega razreda na Rakeku. — Pisarniški oficijal Franc Podgoršek pri okrajnem sodišču v Ma-renbergu je na lastno prošnjo začasnó upokojen.

* Vojaška služba srednješolskih pro-fesorjev. Vojni minister je zavrnil pred-log ministrstva prosvete, po katerem naj bi profesorji srednjih in strokovnih šol mesto skupaj eno leto vršili vojaško službo ob počitnicah.

* Himen. V Mariboru se je poročil včeraj g. dr. Makso Snuderl, kazenski zagovornik z gđ. Marijo Rantarjevo iz Gorice.

* Sinočni družabni večer šentjakob-čanov v kazinski dvorani v Ljubljani spojen s koncertom društvenega orke-stra in pevskega zbora, je bil prav lepo uspeša prireditve. Obisk je stopnjeval s večernimi urami naraščal tako, da je proti polnoči bila dvorana polna do zadnjega stola. Orkester in pevski zbor, oba pod vodstvom g. Danila Bučarja, sta z izvajanjem izbranih koncertnih točk utrčila svoj dobri glas. Saj je vse znači hvale vredno usposobljenost, da se je orkester lotil Puccinijeve fantazije «Madame Butterfly» in drugih umet-niških komadov. K uspehu je znatno pripomogel tudi Premelov oktet, ki je zapol par modernih slovenskih skladb. Stanko Podreberšek pa je izvajal tri posrečene kuplete. Občinstvo ni štedi-lo s pohvalo in je vsako izvajano toč-ko kvitiralo z živahnim ploskanjem. Prireditve so posetili minister n. r. g. dr. Gregor Zerjav s soprogo in razni od-ljenski ljubljanske družbe.

* Iz tajne seje ljubljanskega občins-kega sveta. V zadnji tajni seji je ob-činski svet ljubljanski razpravljao o raz-nih obrtnih zadevah. Podelitev koncesij se je dovolila naslednjim prošilcem: Ivanu Miheliču razširjenje koncesije za izviravanje elektrotehničnih naprav od 500 na 3000 voltov. Ivan Privšek, Josip Sajc, Stefan Škrk in tvrdka «Realija» (nosilec koncesije Iv. Zupan) dobe koncesije posredovalnih pisarn za nakup in prodajo realitet; prošnja Josipa Sajeta za koncesijo v svrhu ustanovitve še po-sebne trgovske informacijske pisarne je bila odklonjena. Preaas gostilniških koncesij se dovoli: Antonu Maverju iz hiše št. 26 «hotel Vega» v Spodnji Šiški na Ahacljevo cesti št. 5; Karolini Jesih iz Sv. Florijane ulice 36 v Spodnjo Ši-ško št. 277 ter začasni zakup iste po Mariji Kramar; Mariji Povse iz Vodni-kove ulice št. 9 v Vodnikovo ulico št. 300. Podelitev koncesij se dovoli: Fija-karska koncesija Evstahiju Lipiču pod pogojem, da mu odstopi kak onemogel izvošček svojo koncesijo in Lipič od-dotičnega odkupi inventar; Amaliji Smid št. 5 prepis (prenos) gostilniške koncesije, katero ji je odstopil trgovec Rohrmann v Židovski ulici pri «Roži», dalje Viktorju Bizjaku na Tržaški cesti št. 5 prepis (prenos) gostilniške koncesije njegove matere na njega samega; F. Fabianu se podeli kavarniška koncesija; dalje osrednji vinarski zadrugi za Jugoslavijo koncesija v prostorih L. konzurnega društva na Kongresnem trgu po namestnici Minki Koscec. M. Modic, vdovi po prof. Modicu se dovoli koncesija za založbo muzikalij in knjig in iz-posojevanje istih v Kopitarjevi ulici 1 (v Vokačevi hiši).

* Vendar enkrat! Včeraj se je po Aleksandrovi ulici v Mariboru spreha-l vodja policijskega komisarijata Had-svetnik Kerševan. Pred trgovino Ho-bacher je zapazil nekega moškega, ki je skušal odpreti vrata. Postal je pozoren in dal sumljivega moža aretirati. Na po-liciji so dognali, da je aretirani Ivan Kerčič iz Loke, ki je lani vlomil pri-belem dnevu v Tičarjevo trgovino v

Ljubljani in je šele nedavno prišel iz zaporov. Policija poroča, da je vrh tega aretirala še dva druga vlomilci Vogrina in Pihlarja. Četrta pa je pobegnil. Su-mijo, da je to ona družba, ki je izvršila zadnje drzne vleme v Mariboru.

* Prva razstava v Murski Soboti. Da-nes otvorili ljubumersko vinorejsko dru-štvo v Murski Soboti prvi vinski sejum. Razstavljeni bodo na poskušno vzor-cih novih in starih ljubumerskih vin. Lju-bumerski vinorejci segajo po samopomo-či, ker imajo še vsa vina v kleteh, če-prav se točijo tkzv. ljubumerska vina po vsej Sloveniji v ogromni množini. Na razstavi bo igrala tudi novo usta-novljena ljubumerska godba.

* Slana v mariborski okolici. Včeraj je postalo v mariborski okolici nenavad-no hladno vreme ter je Pohorje pobelil sneg. Večer je bil že prav zimsko mrzel in v petek zjutraj je ležala nad pokra-jino prava jesenska slana, ki je napra-vila po polju veliko škodo in je poseb-no pomorila fižol. Tudi včeraj je bilo ves dan močno hladno.

* Strela udarila v šolo. Dne 7. t. m. je popoldne v Hočah pri Mariboru treščila strela v tamošnji staro šolsko po-slopje ter poškodovala streho in strop v učni sobi prvega razreda. Rahlo je zadela tudi 15letnega fanta v koleno in ga vrgla na tla. K sreči je bil ta dan po-uka prosti četrtlet in se zato ni pripel-tila večja nesreča.

* Strašna toča. Iz raznih krajev nam prihajajo poročila o strašni toči, ki je padala v četrtlet popoldne. Na Rakitni je po silnem bliskanju in treskanju de-la bela toča v eni uri odela polja in trav-nike s ledeno odejo. Čez noč je nastal hud mrz, tako da se je napravila na njivah in travnikih ledena skorja. Kar ni potokla toča, je uničil mrz. Škoda je ogromna, up kmeta popolnoma uni-čen. Stari ljudje na Rakitni ne pomnijo podobne nevihte in toče. Tudi v ljub-ljanskem in litjskem okraju je toča ka-kor sneg pobelila okolico. Ponekod je na debelo ležala še v petek po polju. Najhuje so prizadeti kraji Zalog, Spod-nji in Zgornji Kašelj, Podgrad, Sp. Za-dobrova, Besnica in Trebeljano. Najbolj občutno je poškodovan krompir, strne-no žito in fižol.

* Zopet dve žrtvi hidroaviona. Kakor doznavamo iz Boke, sta v Gjenoviću, vršec svojo službeno dolžnost, vsled ne-srečnega pada hidroaviona smrtno po-nesrečila dva mlada mornarja: vodja Uroš Endrizli in mornar 2. razreda Stanko Svetlin. Sočutje za nesrečni žrtvi je splošno. Opazja se, da se taki nesre-či slučajno množijo, odkar nabavlja naša država hidroavione v Italiji in javno mnenje zahteva, da se avioni, nabavljeni v Italiji, komisijsko pregledajo v svrhu, da se ugotovi, je-li so ti hidro-avioni solidno zgrajeni po zahtevah hi-droaviatike in kje tiči vzrok tem pogostim nesrečam. Tu gre za življenje naše mladine!

* Najdena utopljena. Perica Jožefa Horvat, bivajoča v Celju, je pred ted-nom izginila neznano kam. Zena je bila vdana alkoholu, zato se je domnevalo, da je najbrž v pijanosti ponesrečila. Sedaj so njeno truplo pri Zidanem mo-stu potegnili iz Savinje.

* Drobne vesti. Gospej Ljudmili Milic na Starem trgu v Ljubljani je bilo v noči od četrtka na petek ukradenih 40 rjuh in istotoliko preoblek zgaznikov. Škoda znaša 60.000 kron. — Iz blaznice na Studencu je pobegnil umobolni Josip Rausteiner. — Posestniku Marku Stazinskemu v Dolnji Bukovci je doslej neznan tat ukradel 186.000 kron.

* Električna masaža lica in negova-nje rok. Vsa lasna dela. Poseben od-delek za striženje otrok. Damski salon s popolnoma separiranim vvhodom iz veže. Zaloga parfumerije. Moderna higijeni-čna brivnica. Aleksander Gjud, Ljublja-na, Kongresni trg 6.

* Ciganska godba koncertira v nede-ljo 10. t. m. v restavraciji Bellevue. Za-četek ob 3. uri popoldne. Vstop prost.

* Prvovrsten koncert v hotelu Tivoli. danes v nedeljo od 15. do 19. Vstopni-ne ni.

* Vsak kadilec, kateri dnevno uporab-lja «Ito» pasto za čiščenje zob, je si-gurno oproščen močnega duha iz ust. — Dobiva se povsod.

* Gospodinja! Ali zahtevate pri tr-govcu, kjer kupujete, vedno testenine «Pekate»? Ako ne, prosimo, storite to vedno!

Domače borze

9. junija.

ZAGREB. Na denarnem trgu je pri-šlo danes do male reakcije. Pojavilo se je mnogo robe. Reakcija izhaja z Du-naja, kjer notira dinar na bazi 6.10 za Zoroce v Curihu. Danes je dinar prvič pretekla Sofija s 6.10. Promet je bil danes povsem slab. Roba se je nu-dila: Dunaj 0.1275, Berlin 0.1025, Trst 422, London 420, Curih 1640, New York ček 91.50, Pariz 580, Praga 270.

Tisk Delniške tiskarne. d. d. v Ljubljani. Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra». Odgovorni urednik Fr. Brozovič.

Najfinejše namizno in

čajno maslo

dobavi po najnižjih dnevnih cenah po povzetju Frano Kolleritsch, Apače pri Gornji Radgoni. 1019

Dopisi

KOČEVJE. Z ozirom na dopis v «Ju-tranjih Novostih» z dne 7. junija izjav-ljam, da nisem v prav nikakoli zvezi z dotično notico v «Slovenec», in da sem jo odkrito obsojal, ko sem jo čital. Dalje si usojam trditi, da nisem pri svojem po-litičnem delovanju v Kočevju nikdar is-kal osebnih koristi, ampak sem po svo-jih skromnih močeh sebi v škodo z ve-seljem sodeloval, ko je bilo treba zago-toviti kočevskemu Slovencev nekatere važne narodne postojanke, začenši s ljudskim štetjem. Zato seveda spadam po mnenju «več zavednih Slovencev» med ljudi, ki se jih je treba kot «kužnih» iz-ogibati. Končno naj še povem, da ni-mam in nečem več imeti nobenega pos-la s kočevsko politiko; smem torej priča-kovati, da se ne bo več obregal ob me vsakdo, komur se baš ljubi. Sicer pa imam v svoji beležnici dovolj leka za ljudi, ki naglasneje vprijejo: «Držite ta-tul», dočim sami krađejo, in ki so pra-vi povzročitelji vse slovenske narodne miserije v Kočevju. — Eden, ki se mu namenoma godi krivica.

BREZICE. Tudi breziški nemškutarji so začeli zopet dvigati glave. Poudar-jamo, da nismo in ne bomo nikdar pro-ti onim pravim Nemcem, ki mirno živi-jo v naših krajih ter spoštujejo ne samo naš denar, temveč tudi našo narodnost. Odločno pa bomo vseskar nastopali pro-ti poturicam-sinovom slovenskih očetov, ki so bili v dobi bivše Avstrije naši naj-hujši mučitelji. Napadali so slovenska društva, pretepalí naše v mesto prihajajoče kmetake ljudi. Neverjetno je, da se še danes v Brezicah toliko nemšku-tari, ko vendar razen kakih 4 oseb pra-vih Nemcev sploh ni. Razni Paidaschi, Klobutcharji, Druschkowitzi, Swobo-da itd., vendar niso Nemci. Breziško «nemstvo» je še pred vojno najbolje karakteriziral Nemec-poštenjak gospod Moscon, grajščak v Pišecah. Ko so ta-krat tuk. «Germani» zahtevali nemško šolo, je gospod Moscon javno izjavil: «Die Ranner brauchen ebensovienig eine deutsche Schule, als die Pišecer ein Dampfschiff». In ti «Urgermeni» so se predzrili na linkočno ledišjo 1923 na izletišču Stojdraga na Florjanah, na m-zi napisati sramotilne izpade napram ju-goslovanski organizaciji iz grole koraje pa so prisilili svoje otroke, da so podpi-sali sramoteno. Čela ne-nakutarska druž-ba je nato donov greda s Stojdrage v gručah izlivala s hajljanjem in hujška-jočimi pesmimi in sicer skozi Mrzlavo vas, Malence, Krška vas in še v Bre-zicah. Ali je to človeškim znano? Po sedaj smo breziške nemškutarje pustili v miru. Nihče jim ni rekel žal besede. Pribijemo pa pred javnostjo, da so z iz-zivanjem, katero nadaljujejo, začeli nem-škutarji. Razume se, da tega ne bomo trpeli ter jim kličemo: Mera je polna! Za vsako izzivanje bo sledil primeren odgovor. Starše otrok, ki so podpisali na Stojdragi sramotilne napade poziva-mo, da jih izbrisejo. O izvedbi se bomo prepričali.

TRBOVLJE. Da se ohrani spomin, poročam sledeče, kar mi je pravila naša pokojna slovenska mati, gospa Dim-nikova: Na letošnje Telovo je preteklo ravno 25 let, kar je zadnjičkrat visela v

Trbovljah nemška zastava «Frankfurter-ica». Razobešil jo je na svoji lopi posest-nik in sin zadnjega «nemškega» župana Logarja (ki je bil seveda po rodu Slo-venec) — pokojni Karl Logar. Tedanji domači narodni fantje med njimi učitelja Robert Plavšak in Anton Kuhar, sedanjí veleposestnik Ludovik Plavšak v St. Jurju ob Taboru, dr. Ivan Dimnik, sedaj odvetnik v Krškem in dr. Jos. Kre-velj, notar v Litiji, so zvečer spravili gostilničarja Logarja v tako «dobro vo-ljo», da je mogel učitelj Kuhar neopa-ženo splezati na lipo, kjer je odvil debe-lo žico od droga in vrgel zastavo na tla. Medtem pa je Logar že opazil, kaj se godi, pridrljal je iz hiše in ko je učitelj Kuhar priplezal z lipe se je vnel hud boj. Logar je streljal s samokresom in njegovi pomočniki so s kosami branili zastavo. Vendar pa je junaška petorica zastavo strgala in slovesno zaigala v gostilni naše slovenske matere Dimniko-ve. Za tedanje čase je bilo tako dejanje zelo nevarno in so se morali zgoraj ime-novati, posebno g. Kuhar, zagovarjati pred orožništvom in sodnijo, — zaradi motenja tuje lastnine in žaljenja nemške zastave. Slednji je dobil tudi strog ukaz od deželnega kol. sveta v Gradcu — «prijaznim» namigljajem, da ga bodo ob prvi taki priliki poslali nazaj na Kranjsko med svoje rojake «blidičarje».

LJUTOMER. Prevoz judenburških žrtev je tudi pri nas našel odziv. Priredili smo v soboto 2. junija žalno manifesta-cijo, katere so se v lepem številu ude-ležili ljubumerski narodni krogi; zastopa-ni so bili vsi uradi, razna društva, šole i. dr. omeniti moram naše «Pevsko društvo», ki nam je zapelo nekaj ganljivih žalostink. K lepemu izidu žalne manife-stacije sta pripomogla g. Komac in okr-glavar dr. Hubad. Govornik Komac nam je orisal trnjevo pot mučenikov, ki so jih prepeljali iz Judenburga v svobodno domovino in omenil tudi radgonske žr-tve, ki so še pokopane v tuji zemlji, in na katere ne smemo pozabiti. Za časa slav. maše in žalne manifestacije je v vseh obratih razven pri poturici Werb-nigzu, delo počivalo.

Poslano.*

Kot poljsnilo na odgovor g. Beštra na naše poslano z dne 5. junija 1923 iz-javlja odbor pokrajinske zadruge foto-grafov, da v polni meri vztrajuje svojo izjavo. Ker pa g. Bešter izvaja osebnost, pripominjamo, da sta g. Hibšer kot načelnik in g. Kunc kot tajnik podpisala sklep odboro ve seje z dne 5. t. m. zgolj kot funkcionarja zadruge in ne iz kake zavisti kakor to omenja g. Bešter.

S tem je zadeva za nas končana.

Odbor pokrajinske zadruge fotografov za Slovenijo v Ljubljani.

* Za vsebino uredništvo ne odgovarja.

Pri meni se dobivajo stalno, jaki,

težki, zajamčeno zdravi

konji

za važno najceneje. Julio Hoffmann, Čakovec, Medjimurje, interur-banski telefon št. 31.

Trgovci!

Gostilničarji!

Poskusite enkrat naročiti zajamčeno sladke plemenite rože Paprika v vrečah iz jute po 5, 10, 15, 20 kg za ceno 80 dinarjev po 1 kg. Pošilja po pošti proti doplačilu takoj,

G. P. PRODANOVIC, paprika-izvoz

935

Novi sad, Vojvodina.

Theodolite, tachymetre, nivelacijske instrumente, planimetre, pantografe, nivelacijske in trasirne letve, merilne trakove, libele, logaritmi, računalna, šablone za pisma, trioglata, prismatična in druga precizna merila; risalna orodja, risalne stole, aparate za svetlostik, svetlobne, prozorne in druge tehniške papirje ima stalno v zalogi

Viljem Sequardt

delavnica za precizno mehaniko

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 4 (na dvorišču).

Vsa v stroko spadajoča popravila se izvrše točno in solidno.

Zahvala.

Ob prebridki izgubi, ki nas je zadela z nenažno smrtjo naše iskrenoljubljene

Zinke

smo prejeli toliko dokazov odkritega sočutja, da se nika-kor ne moremo vsakemu posamezniku posebe zahvaliti. Zaradi tega izrekamo na tem mestu prosrčno zahvalo vsem, ki so nam kakorkoli izrazili sočutje ali ki so našo ljubljanko spremili na njeni zadnji poti.

Prav posebno pa se zahvaljujemo darovalcem pre-krasnega cvetja, gospodičnam, ki so nosile pri pogrebu vence in šopke, kakor tudi vsem, ki so drago rajnico obiskali med njeno kratko, a mučno boleznijo.

V Ljubljani, dne 8. junija 1923.

1016

Globoko žalujoča rodbina Cerar.

Gasilci pozor!

V dneh 30. junija do 2. julija 1923 se vrši v Pragi vseslovenski gasilski kongres, združen s svetovno gasilsko razstavo in veličansko vajo praškega gasilstva.

Ker gre za ustanovitve vseslovenskega združenja prostovoljnega gasilstva je naša dolžnost, da se udeležimo kongresa v čim večjem številu.

Naši delegatje odpotujejo iz Ljubljane dne 29. junija 1923 z opoldanskim brzovlakom št. 9. Vožnja bo polovična in bo stala na obe strani okrog 420 Din. Vsak udeleženec si mora ohraniti potni list, ki mora biti vidljiv od češkega in avstrijskega konzulata v Ljubljani. Češki vizum stane 35 Din, avstrijski pa 50 Din. Vožni listek za celo progo do Prage se lahko kupi v predprodaji v prometni pisarni Zidar v Ljubljani (Dunajska cesta). V zadnjem »Gasilcu« predpisal kraj je vzeti s seboj, potuje pa se v civilni obleki.

Da nam bo mogoče pravočasno ohraniti kongresne znake, ki stanejo 60 Din in na podlagi katerih uživajo udeleženci polovično železniško vožnjo ter imajo dostop na razne kongresne prireditve v Pragi, vabimo vse one, ki se nameravajo kongresu udeležiti, da nam sporoče do najkasneje 6. junija, pošljejo denar za znak in obenem naznanilo, kakšno prenočišče žele. Na zakasnele prijave se ne bomo mogli ozirati. — Predsedno gasilsko zvezo.

Naša mala letovišča in kopališča

Kadar pritiska poletna vročina vedno bolj in bolj in kadar se bližajo počitnice, se naše slovensko občinstvo začne zanimati za kopališča in letovišča, na katerih je Slovenija tako bogata. Velika naša letovišča in kopališča, kakor Bled, Bohinj, Rožarska Slatina, Dobrna in Rimske Toplice, imajo že svoj sloves in stalno kopališče in zdravilišče občinstvo, ki prihaja tja ne samo iz Jugoslavije, ampak tudi iz inozemstva. Letos se kaže posebno veliko zanimanje od strani Čehov, pa tudi iz Francije, Angleske, Madžarske in Avstrije. Poljske in Nemčije prihajajo številna povpraševanja. Cene v teh zdraviliščih in kopališčih so za one goste, ki prihajajo iz držav z dobro valuto, razmeroma ne previsoke, za naše srednje sloje pa skoraj nedosegljive. Zato obratno danes pozornost naših srednjih slojev na letovišča in kopališča, ki sicer še ne razpolagajo z zdraviliško godbo in drugimi razvedrili, kakor jih nudijo naša večja letovišča in kopališča, vendar nudijo snažna stanovanja, dober zrak, krasne izprehode, mestoma tudi kopeli ob ne previsokih cenah.

Stanovanjska mitzija, ki vlada povod po Sloveniji, je tudi v teh krajih razpoložljivo število sob znatno zmanjšala. Vendar se da po primernem pravočasnem zanimanju, torej najpozneje začetkom junija, dobiti marsikatero lepo stanovanje, bodisi v hotelih in gostilnah, bodisi v privatnih hišah. V tem oziru opozarjamo na sledeča letovišča:

1.) Ob gorenjski železnici: Škofja Loka (pojasnila daje tamonjske opeševalno in tujsko-prometno društvo). Podnari (pojasnila daje županstvo Ovišje). Podbrezje, Radovljica, Kamna Gorica, Kropa, Selce nad Škofjo Loko, Železniki, Lesce (hotel »Legat«, gostilna »Triglav« in pri »Krištofu«), Žirovnica, Begunje, Poljce (pojasnila daje hotel »Sturm«). Dobrava pri Jesenicah (hotel »Stol«), Gorje, Zasip, Podhom, Podkoren, Kranjska gora, Mojstrana, Rateče, Jezersko nad Kranjem (hotel »Kazino«), letovišče in zračno zdravilišče dr. Globočnika v Koprni nad Kranjem, Planina (Sv. Križ) nad Jesenicami (restavracija »Planina«, gostilna »Kopišar«, penzija »Grinavec« v gradu Predvor nad Kranjem).

2.) Izmed letovišč v spodnji savski dolini opozarjamo posebno na: Radeče, Rajhenburg in Sevnico, Krško, Brežice ter na Čateške Toplice, ki so vse premalo znane, ravno tako tudi na Šmarjetske Toplice pri Novem mestu na Dolenjskem, ki so letos popolnoma preurejene.

3.) V severni Sloveniji opozarjamo na penzijo »Büttner« pri Sv. Lovrenca pri Mariboru (postaja Sv. Lovrenč železniške proge Maribor-Prevalje), potem na Maribor, nadalje na letovišče »Mirni dom« v Gornji Kungoti v dolini Pesnice nad Mariborom (lastnik dr. Fran Ceh), na Šoštanj (hotel »Union«, gostilna »Reister« in »Jugoslavija«), na Slovenjgradec (hotel »Oho« in hotel »Šušler«) s krasnimi izleti na Urško in po lepi mislinjski dolini, dalje na prijazni trg Konjice (gostilna »Jelen«, »Narodni dom«, »Stari orel«) s krasnimi izleti na Pohorje in rečnimi kopelji v Dravinji, na letovišče »Vošnjakov dom« na Višolah pri Slovenski Bistrici (lastnica Marija Vošnjak).

Jugoslovanska zveza za tujski promet pričakuje v kratkem še nadaljnjih poročil iz mnogih drugih, še malo znanih letovišč ter je radevolje pripravljena, v kolikor so ji na razpolago podatki in poštve prihajajočih krajev, nuditi vprašujočemu našemu občinstvu podrobne informacije. Zveza se nahaja sedaj začasno v prostorih ljubljanskega veleposlana na Gospodarski cesti, telefon št. 140.

Indigo papir

THE REX Co, Ljubljana

Mali oglasi

stenoje z drvenim durtom na lesarstvo vod do 20 besedi Din 5⁰⁰, vsaka nedelja besede 50 par. — Plača se vedno naprej (tiskati tudi v znamenih). Na vprašanje odgovorja: upravitelj, ali na vprašanje priročna zveza za odgovor ter maslopošta pristojna št. Dni.

Službe

Gospodinja

sprejme mesto v knjigovodstvu, korepondenčni ali kot kontrolistinja; vstopi tudi v odgovorni pisarno. Ima okoli dve leti prakse. Cenjene ponudbe pod »Izbrusnost« na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 2291

Mladenič

pošten starši želi mesto učena v kakšni specijalni ali delatniški trgovini. Nastopi lahko takoj. — Cenjene ponudbe na upravo »Jutra« pod »Pošten učencem«. 2433

Mesto blagajničarke v kakšni trgovini, restavraciji ali kakšni slični, isto gospodinja, ki je vseja tudi stenografinja in strojopisja. Ponudbe pod »Začetnica 2270«.

Bančni uradnik

na samostojnem mestu, varizan v vseh panogah poslovanja, želi zaradi lokalnih razmer izpremeniti svoje službeno mesto. Reflektira predvsem na industrijska podjetja. Cenjene ponudbe na upravo »Jutra« pod št. 1896.

Gospodinja

kontrolistinja, sprejme mesto. Večja slovenskega in nemškega jezika. Gre tudi na delo. Ponudbe pod »Kontrolistinja« na podružnico »Jutra«, Maribor.

Starejša kuharica se sprejme tako na delo, blizu Rimskih toplic, proti mesečni plači K 1400 — k trem osebam. — Naslov pri upravi »Jutra«. 2386

Trezn strojnik

izkušen ključavničar, ispravlja pri parnih kotlih in strojih, isto službo. — Ponudbe pod »Strojnik« na upravo »Jutra«. 2316

Pisarniški moč

samostojno, praktično, isto tovarna v okolici Ljubljane. Odra se le na poštene in marljive osebe. Natančnejše ponudbe s navedbo dosežanj njegove službovanja in zahtevnih, bodisi v privatnih hišah. V tem oziru opozarjamo na sledeča letovišča:

Knjigovodkinja

samostojna, izvešana v lesni stroki, s večletno prakso pri večjem podjetju, želi premeniti službo. Nastop takoj. Naslov pove uprava »Jutra«.

Kot obratovodja

želim stopiti v stalno mesto kakšnega večjega industrijskega podjetja. Pripravljen sem vložiti tudi kavičje. Ponudbe je poslati na upravo »Jutra« pod »Obratovodja-Kavica«. 2390

Obratovodja

popolnoma samostojen, več tudi vseh popravil, se sprejme na večjo žago s polnoarmenikom na Gorenjskem. Istotam se sprejmejo štiri žagari za samice. Reflektira se le na popolnoma samostojne, dobro izveštane moči, večje vseh popravil. Ponudbe pod »Žaga« na upravo »Jutra«.

Kontoristka

se sprejme. Pogoji: znanje stenografije, slovenske, srbohrvatske in nemške korepondence, cirilice, stroje pisja. Ponudbe s dokazili usposobljenosti na upravo »Jutra« pod »A. A. B.«

Knjigovodja

prvovrstna moč, dober bilančnik, se sprejme s 1. julijem. Ponudbe s dokazi usposobljenosti na upravo »Jutra« pod »A. A. B.«

Brivski pomočnik

isto mesto za dobo šest mesecev kot praktikant. Dopisi pod »Praktikant« na upravo »Jutra«, Celje. 2416

Mlada študentinja

z dobro izobrazbo išče zaradi družinskih razmer primerne službo. Gre rada tudi k otrokom. Cenjene ponudbe prosijo pod »Ljubiteljica otrok 2436« na upravo »Jutra«. 2436

Cevlarskega pomočnika

dobro izvešanega za ženska dela, sprejme A. Jamar, cevlarjski mojster na Bohinjski Bistrici 190. 2419

Retušer (ka)

mlajša moč, nastop takoj. Oferte: Alojzij Vlastič, Maribor. 2301a

Konjskega hlapca

pridnega, počtenega in treznega, sprejme veletrgovina s vinom Franc Čuček, Ptuj. 2430

Gospodinja išče

službo kot pisarniška moč ali kaj sličnega. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Točnost«. 2408

Gospodinja

učiteljica, išče mesto kot vagojiteljica, najraje kje na deželi, vsaj za časa počitnic. Ponudbe pod »Ljubezen do otrok in narave« na upravo »Jutra«. 2409

Učenka

išče mesta v kakšni boljši trgovini. Ponudbe pod »Učenka« na upravo »Jutra«.

Elektroobratovodja

v neodpovedni službi, običajno avtoriziran za visoko napetost, išče službo. Nastop takoj ali po dogovoru. Varizan v vseh montažah, kakor tudi v omotanju strojev in transformatorjev. Najboljše reference na razpolago. Ponudbe se prosijo na upravo »Jutra« pod »Elektroobratovodja«. 2392

Spretna šivilja

boljša, se išče na dom. Naslov pove uprava »Jutra«.

Pošteno dekle

ki ima veselje do gostilne, išče mesta natakice (začetnica). — Naslov v upravi »Jutra«. 2445

Kupim

Vreče

rabljene, dobro ohranjene, kupi Jos. Babovec, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 7. 106

Klavirje

in pianine kupujem. Ponudbe s ostanke marke, cene, dolgotrajnosti in notranje konstrukcije klavirja, t. j. da li ima klavir snovnjak okoli železne ali lesene ramice, treba poslati na S. F. ČOP, Zagreb, Mrazovičeva ulica št. 13, III. nadstropje. 2286

Suhe gobe

kupuje po najvišjih dnevniških cenah trdka SIRO-RANT, Kranj.

Bukovo oglje

prima, suho, vilano, kupujem stalno. Ponudbe franko vagon na: Rudolf Zorč & Komp., Ljubljana, Gledališka ulica št. 7/II. 2441

Kupim

1 do 5 vagonov letošnjega suhega smrekovega lubja, celega ali zdrobljenega. Ponudbe prosim pod »Creslo 2436« na upravo »Jutra«.

Prodaj

Radi opustitve

trgovine prodajamo po znatno znižanih cenah vse vrste poštivo. Trgovina s pohištvo in tapetniskim delavnic Brata Seer, Ljubljana, Gospodarska cesta št. 13 (Kolišje).

Bukovo oglje

prima, suho, kupujem stalno. Ponudbe s navedbo cene franko vagon, Rudolf Zorč & Komp., Ljubljana.

Ali že imate

najnovejši zadrževalnik Ljubljane? Dobiva se v vseh knjigarnah in trafikah.

Par pletilnih strojev

v prav dobrem stanju, št. 5 in 6, se radi pomanjkanja prostorov pruda. Cenjene ponudbe na upravo »Jutra« pod »Ugodna prilika«. 2366

Kolesarji!

Oglejte si veliko zalogo dvokoles, kompletnih, s dobro pnevmatikami od 1900 dinarjev. »TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Ugodna prilika!

Motorno kolo (Motococh), lahke, 1 1/2 HP, v na boljšem stanju, nova pnevmatika, prodam radi odpušanja za zelo nizko ceno. Na ogled: Keblušek, Hrenova ul. 17. 2380

Peser!

Več otroških vozičkov, kolesa s gume se poceni prodajo od 250 Din. Ljubljana, Zvonarska ul. 1.

Pletilni stroj

št. 8, se pruda. Naslov v upravi »Jutra«.

Kratek klavir

za učenje se poceni prodajo. Vpraša se v restavraciji »Slon«. 2376

Krasna tridelna omara

s rezanimi vrati, slozišiva, visoka 260 cm, široka 180 cm, se pruda. Ogleda se pri mizarstvu mojstra Lotrid in sin v Tesarski ulici št. 3. 2377

Pisalni stroj »Imperial«

čisto nov, jedva vpisan, s krogom, izvrsten angleški sistem, se zaradi nadstevnosti nekoliko pod ceno odda. Naslov v upravi »Jutra«. 2387

80 delnic

Trgovske in 10 delnic Dobrovoljske banke prodam. Ponudbe na upravo »Jutra«.

Žake in modne hlače

nekoliko nošeno, se ugodno pruda. Ogledati se more v trafikah, Hilsnerjeva ulica 12. 2405

Vrbove šibe

lepih kultiviranih vrst, pozimi rezane in neobdelane, za pletenje kosar, kosaric, plotov, štukadrov itd. napredaj po ugodni ceni nekaj vagonov. Oddaja se po vsaki količina. Ponudbe pod »Vrbove šibe št. 2411« na upr. »Jutra«. 2411

Bukovih suhih drv

zelo lepih, več vagonov, ima napredaj Franjo Grobovšek, Novo mesto. 2422

Pes Doberman

leto star, se radi premestitve takoj ceno pruda. Pes je zelo lep. Naslov v upravi »Jutra«. 2431

Klavir

drn, kratak, se takoj pruda valed premajhnega stanovanja. Naslov pove uprava »Jutra«.

Prodaj se

dobro ohranjeno kuhinjsko in drugo pohištvo. Od 8. do 11. dopoldne in od 1. do 4. popoldne. Naslov pove uprava »Jutra«. 2440

Jajca

(plavci), II. vrste, v večji in manjši množici, se oddajajo. — Naslov pove uprava »Jutra«. 2437

Glasovir

skoraj nov, prodam. Ogleda se ga lahko vsaki dan od 2. do 3 ure. Naslov pove uprava »Jutra«. 2439

Prodaj se

dobro ohranjen stroj »Cilinder« za 2000 Din. — Naslov v upravi »Jutra«.

Moška obleka

svetlosiva, dobro ohranjena, za 500 Din napredaj. Ogleda se pri vratarju Poljanski nasip 40. 2402

Stanovanja

Nemebilirano, lepo, svetlo sobo

v sredini mesta takoj ali pozneje se išče. Plača postranska stvar. Naslov naj se pusti v upravi »Jutra«. 2387

Lepo sobo

v centru mesta išče boljše samostojne gospa s hrano ali brez. Cena postranska stvar. Ponudbe pod »27« na upravo »Jutra«.

Stanovanje

eno sobo, kuhinjo in pritliklami se zamenja s enakimi ali večjim na periferiji mesta. Naslov pove uprava »Jutra«.

Zamenjam

solčno stanovanje, obstoječe iz sobe, kuhinje in pritliklami v Mariboru, s sličnim v Ljubljani. Naslov pove podr. »Jutra«, Maribor.

2 meblirani sobi

oziroma kuhinjo, se odda čez počitnice (julij, avgust) v Ljubljani; kje pove uprava »Jutra«. 2412

Lepa mesečna soba

s solčno lege in električno rasvetlilno, meblirano, v sredini mesta, se takoj odda. Naslov pove uprava »Jutra«. 2420

Lokoli

Mlad, podjeten brivec, še vedno samostojen, išče v zakup ali v najem brivnico v večjem kraju Slovenije. Gre tudi v družbo ali za poslovanje. Ponudbe na podružnico »Jutra«, Maribor pod »Napredek«. 2393

Neprepisne

Tovarna za izdelovanje stolov in 14 oravov posestva; posestvo 23 oravov vseh kultur s inventarjem kron 1.000.000.—; vila s posestvom pri Mariboru, 1.800.000 K; gostilna s ali brez posestva, 1.000.000 K; prostor za tovarno, takoj prazno, 1.500.000 K; graščinsko posestvo, več posestev, trgovska hiša (prost lokal in stanovanje), 900.000 K; stanovanjske hiše, vila za 500.000 K pruda pisarna Zagorski, Maribor, Barvarska ulica št. 3. 2415

Hiša napredaj

s sadnim in zelenjadnim vrtom, čebelnjakom, svinjakom, hlevom in drugimi gospodarskimi poslopiji v lepem idiličnem kraju na Dolenjskem, pripravna posebno za obrtnika ali penzionista za 220.000 K. Dopisi na upravo »Jutra« pod »Takoj 2404«. 2404

Malo vinogradiško posestvo

blizu Maribora s zidano hišo se poceni pruda. Naslov pove podružnica »Jutra« v Mariboru. 2427

Veleposestvo

se pruda za polovično ceno. Lep grad s 24 sobami, modernim komfort, 26 oravov, prvovrstna zemljišča, velika, lastna vodna moč, lastna električna naprava, dynamo, polnojarmanik, žaga, pohranjena bogata na lesu. Pripravno tudi za drugo industrijsko podjetje, predmet v milijonski vrednosti v bližini Celja. Ponudbe pod »BELI GRAD«, na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 2403

Dopisovanje

Zenitna ponudba

Mlad, podjeten in izobražen obrtnik, čedne znanosti, želi znanja s enako gospico — vdove niso izključene — s premoženjem v svrhu žitne žitnice. Cenjene ponudbe s sliko, ki se vrne, je poslati na podružnico »Jutra« Maribor pod »TREZNOST«. 2398

Zenitna ponudba

Za moje 20 letno hčerko, zelo dobro vzgojeno, lepe znanosti, plemenitega značaja in s premoženjem, iščem akdemsko izobraženega gospoda. Prednost bi imel pravnik ali knjižničar, ki se razume in ima veselje do lesne industrije. Dopise naj se pošlje, če mogoče s sliko, pod »Kavalir« na upravnistvo »Jutra«. 2431

Samostojen trgovec

38 let star, z dobro izobrazbo, običajno v večjem mestu Slovenije, išče resnega znanja iz izobraženega gospodstva ali mlado vdovo brez otrok. Le resne ponudbe s sliko, ki se vrne, pod »Tajno 29« na podružnico »Jutra«, Maribor. 2423

Koliti in Lidi

je dolg čas. Zelita si razvedrila s inteligentnimi, znanjimi, živahnimi toda dostojnimi, od 33 do 33 let stariimi gospodi. — Prednost imajo carinski uradniki in doktoriki. Dopise pod »Zabava« na upravo »Jutra«.

Dve gospodini

v starosti 18 in 36 let želite znanja s inteligentnimi gospodi. Le resne ponudbe naj se vpošljejo, po možnosti s sliko, na upravo »Jutra« pod »Zarja« in »Večernica«. 2392

Zenitna ponudba

Drivarni uradnik srednjih let, simpatičen, išče simpatično muzikalno družico, katera bi mu pomagala do lastne stebre. Tajnost sajmenca. Resne dopise s polnim naslovom pod »Mirni dom 888« na upravo »Jutra«. 2417

Gospodinja

ali mlada vdova brez otrok, izobražena in lepe znanosti, do 80 let stara, ki želi znanja v svrhu žitne s samostojnim trgovcem s dobrodušno trgovino v večjem mestu Slovenije, naj pošlje naslov in sliko, ki se vrne, pod »Diskretno 38« na podružnico »Jutra« v Maribor. 2429

Mlad uradnik

na vodilnem mestu, zelo soliden, lepega značaja, dobro situiran, želi valed pomanjkanja znanja tem potom resnega znanja s mlado in inteligentno gospodico prijetne znanosti in plemenitega značaja v svrhu poročitve. Resne ponudbe s polnim imenom in sliko, ki se vrne ali zamenja, na upravo »Jutra« pod »Bodoča sreča«, Tajnost čestna zadeva.

Mladenič

29 let star, delavec s stalno službo na deželi, želi resnega znanja v svrhu žitne s pridno in pošteno gospodico. Le resne ponudbe na podružnico »Jutra« v Maribor pod »Resna ponudba«. 2406

Zenitna ponudba

Trgovsko usposobljena vdova, 40 let stara, s nekaj premoženjem, želi znanja s trgovcem ali obrtnikom v svrhu možitve. — Ponudbe pod »Skupno delo« na upravo »Jutra«. 2446

2 inteligentna gospoda

26 in 50 let, iščeta tem potom znanstvo s pripravo dobrodušno gospodico (mlada vdova ali ločena žena niso izključene) v svrhu žitne. In mesta ali dežele, premoženje postranska stvar, nemško govoreči imajo prednost. Resni, ne anonimni dopisi, se napredajo pod »Dobrosrčnost« na upravo »Jutra«. 2434

Resna ženitna ponudba

Trgovec, 28 let star, premožen, preprosta in prikupljivega obnašanja, želi znanja v svrhu takojšnje žitne s pošteno in premožno gospodico, ki bi imela veselje do trgovine. Prednost imajo one s dežele. Ponudbe je poslati, ako mogoče s sliko, na upravo »Jutra« pod »Trgovec«. 2431

Iz življenja in sveta

Kako naj pozdravljamo?

V roke g. Franja!

Gosp. Franjo Ivanetič je najodličnejši kavafr v našem mestecu. Ni premrad in ne prestar, ni lep ni grd, in — kar je glavno: fant je še.

Prijatelj sva. Pa ne da bi Vi, g. Franjo Jutrovec, poštno slovensko prijateljstvo razumeli po francoski! Bog varuj! Niti roke mi ne poljubij, baje iz čisto posebnih razlogov. Upam, da vonj po čebulni ni v nikaki zvezi z njegovimi razlogi.

V začetku letošnje pomladi je bilo. Pa ti pridrvi kot besen v mojo sobo. «Ali ni preneumno to možko pozdravljanje? Klobuki so tako dragi, 1000 kron sem dal za tegale (glas se mu je tresel, jaz pa sem se hudožno režala)! Revmatizem imam v glavi samo radi tega večnega odkrivanja.»

Danes se čudim, g. Franjo Jutrovec, kako se strinjajo Vajini nazori glede klobuka in zdravja. Zato naj Vam povem metodo našega Franja Ivanetiča!

Nekaj dni potem se srečava. Bil je gologlav. Ne dobro jutro, ne zdravo, ne klanjam se, niti «kischand» — nič. Samo gleda me. In kako! Priznati moram, da ima prijatelj Franjo Iv. zelo izrazite, da ne rečem naravnost krasne privlačne oči. Bože, kako da nisem že poprej ugotovila tega dejstva. Saj me še nikdar tako pogledal ni kot sedaj... Zardim, čutilm vročino v licu, on pa me gleda nepremično. Niti besedice ne spravim iz sebe. Tečem, tečem kot bi me kdo podil, vsa sem razburjena. Ta pogled!... Zaklenem se v sobo. Razgreta lica in ustnice pritiskam na blazino. Moč njegovega pogleda mi izvabi sladko priznanje: da ga ljubim.

Popoldne istega dne sem bila pri gosp. Ili, moji dobri znanci.

«Ti, tale Franjo me je danes tako gledal, da me je celo pozabil pozdraviti. Him, sploh prijeten človek!» mi pravi navdušena.

«A... ah» se začudim. Ida pa mi je zapela himno na njegove krasne privlačne oči, ki fascinirajo.

Niso minili trije dnevi in vse naše mestice je govorilo o prijatelju Franju in o njegovem originalnem pozdravu, — z očmi. Seveda mnenja so bila in so še danes različna. Lahko rečem: mlade in še kolikor toliko prijetne ženske je brezizjemno osvojil, kar vse po vrsti so se zagledale vanj. Končno se že ni upal več na ulico, ker jih je srečaval kar v gručah. Seveda je bil zanj položaj skrajno mučen. Katero najprej pogledati, vse naenkrat vendar ne gre. In zdaj se vrši borba oči na vse strani.

Vidite, g. Franjo, vse to se je zgodilo še pred Binkošti. Potem je prišel sv. Duh. Razsvetlila se je Franjeva pamet. Nov klobuk si je kupil in nosi ga. Zopet pozdravlja po stari šegi. A črna očala si je nabavil. Reževala bole očli. Umiljivo. Saj je po zaslugi svojega novega pozdrava zapisal v svoj veliki register ravno 33. ljubico. Pa ne da bi mislila, da sem jaz med njimi. Bog varuj! Je preveč, je davno več kot zadosti. Ni mogel spoinjevati vseh raznovrstnih obveznosti; zato se poslužuje proti-strupa: ignorira kogar le more!

No, g. Franjo iz Ljubljane, ali hočete posnemati mojega prijatelja Franja? Pozdravljajte z očmi, kogar cenite, za vse ostale bodite — slepi!

Ada, Ljubljana.

K naši anketi navajamo še mnenje dopisnika dunajskega Journala ki pravi: «Poleti so klobuki slej kot prej nemožni; lasje naj na vetru vtrhajo in se dobro prezračijo ter se naj pleša lepo carjavi. Le ob deževnem vremenu se natiha lahko čepica! Tako hodi dobro obloženi možki na počitnicah in sploh poleti.» (St. 10.612 z dne 5. junija t. l.)

Zdaj vemo: tudi po letoviščih in mestih vse avstrijske republike se možki ne

odkrivajo več, ker klobukov sploh ne nosijo; s čepico na glavi pa salutirajo. Ker so tudi naše dame zadovoljne ne le s poklonom, glasnim pozdravom ali celo le s pogledom, se ne bomo odkrivali več.

Zene in ljubce na motorju

Nedavno sem se vozil s kočijo po cesti preko Posavja. Hej! Mimo so švigali bicikli in motocikli, na vsakem pa je sedel par. Kmetiški fantje so se peljali s svojimi dekleti, mestni gospodje s svojimi «zakladi» — zakon-skimi in svobodnimi. Zaben pogledi! A novost je praktična. Tudi na motor-jih vidimo vsak dan ženske sedeče za možmi in oklepajoče se jih okoli pasu. Tako dirjajo med grmenjem, plha-njem in pokanjem motorja po mestu in okolici. Filistru postaja tesno, ko opazuje te gromovite dirke v oblakih prahu; toda ženske zadaj v sedlu ali celo počezno sedeče na zveznem dro-gu spredaj se počutijo očividno dobro. Morda jih kjerkoli možno tišči in udje jim zaradi nepremičnosti postajajo trdi in togli. Toda ljubčka drže v ob-jemu odpredaj ali odzadaj, late kakor vihar in pri srcu jim je sladko, toplo!

Odkar imamo pneumatico, obstoja želja imeti na vožnji tovariša. Najprej smo gledali tamdema za dve osebi. Bilo je to v najbolj cvetoči dobi kole-sarskega «porta». Potem so se pojavila s kratkim drogom zvezana koleša, ki so imela to prednost, da se nikakor niso mogla zvrniti na stran. Nato smo videli nekatere kočije; spredaj je sedel na vozičku, sličen bolniškemu vozu, «gost», zadaj pa je gonil kočijo «voz-nik» in se na vso moč potil. Vzdržala se ni nobena teh izumov, dokler niso nastala motorna koleša, ki so oprostila nekdanjega silnega napora ne le plu-ža in srca, nego predvsem noge voz-nikov. Že kolo s prostim tekom je ve-lika dobrota, a motorno kolo je baje prava elasti. Seveda le za onadva, ki sta na njem; muka pa za one, ki jih srečujeta: silni ropot in prah, ki ga provzročata, je za pešce skrajno zo-prn. Motorna koleša imajo ali po dvo-je sedel ali pa imajo priklonjen po-seben voziček, v katerem se lahko gost udobno vozi. Kolesarjenje se zo-pet širi, a ne več toliko kot sport, ka-kor v praktične namene. Motorna ko-leša omogočajo že dolga potovanja. Toda bencin se podražuje bolj in bolj. Zato baje ne bo več dolgo, ko bo po-gled na parčke na motornih kolesih le še redek pojav.

Rjav, a ne ožgan

V juniju smo, a nosimo še površnike in niti majica pod košuljo ni odveč; po sobah je hladno, da kihamo, po nekate-rih pisarnah so začeli zopet kuriti in počutimo se kakor v jeseni. Vsi dopusti so preloženi in na letovišče si ne upamo še misliti. Dr. W. Schweisshner pa ven-darje že opozarja na poletno modo, no-siti rjavo lico. Ni res da je oni najbolj zdrav, ki postane najhitreje zarjavel; gotovo pa je bivanje na prostem, na solncu, zraku, na sportu in potovanju zelo zdravo. Hlito razjavši ako se namažeš z izvestnimi mazili. A to de-lajo baje le ničemerne ženske. Pristno zarjavlost dajejo le solnce, zrak in ve-ter. Predolgo in preneglo solnčenje pa je škodljivo. Ako nastopijo srčno utripanje, mrgolenje v očeh, omotica in splošno ne-prijetni občutki, je to dokaz, da solnča-jenje pretiravaš. Lahko nastanejo prave opekline, ki zelo bole, pokvarijo polt iz-zivajo mrzlico in uničijo spanje za dalj-šo dobo. Proti opeklinam je uporabljati le puder (salicil) in razna mazila, ni-kdar pa ne vode. Solnčarica je lahko smrtonosna; preveč solnca tudi kvari očli. Pretirano solnčenje povzroča hudo nevroznost, slušanje, oslabelost, sploš-no utrujenost, trepetanje srca. Najbolje

je, da se kopelješ in solnčiš obsonem; zla-sti duše so koristne pred solnčenjem in po solnčenju. Kakor v vsem, je tudi pri solnčenju treba biti zmeren in oprezen po načelu: ni vse za vsakogar!

× Ljubosumnost starke. Poljski ču-vaj v Nolsleu na Francoskem šteje šest-deset dve leti. Njegova žena je leto dni starejša, ljubosumna pa tako, da mu je pred nekaj dnevi, ko je spal, pogmala dve krogi v glavo. Možovo stanje je si-ker nevarno, vendar pa utegne še ozdra-viti. Morlika je sedaj v zaporu, kjer go-tovo razmišlja, če ni morda vendarle ne-koliko prestara za ljubosumnost.

× Draga biblija. Bogataš Treccha-no, lastnik neke velike tvornice v Mila-nu, je kupil pri nekem pariškem stari-

narju za 5 milijonov lir znano sveto pis-mo, ki so ga okrasili s slikami za Borso d' Este, Ferarskega in Modenskega voj-vode XV. najboljši umetniki tiste dobe. Na knjigi se je delalo deset let. Biblija ima 1500 minijatur s prizori iz starega in novega testameta. Knjiga je ostala v mestu Ferari do l. 1759 ko se je mo-ral zadnji Modenski vojvoda odreči pre-stolu in se preseliti na Dunaj. Knjigo je pozneje podedoval nadvojvoda Franc Ferdinand in po njegovem umoru v Sa-rajevu poznejši cesar Karl. Ta jo je pred dvema letoma prodal pariškemu starinar-ju. Knjigo so hoteli kupiti Amerikanci za znano zbirko v Newyorku, toda Trecc-hano je ohranil ta zaklad domovini in jo je sedaj podaril državi.

Gospodarstvo

Italijanizacija Jadranske banke v Trstu

Po več nego poldrugetnih pogajanjih je prešla Jadranska banka v Trstu s 1. junijem v laške (fašistovske) roke. Po-gajanja, ki jih je vodil glavni ravnatelj Kamenarović, so se vršila z raznim sku-pinami ter so uspela še le po ugodni rešitvi znane zadeve o odškodnini 13 mil-ionov lir kot odškodnine pri izmenjavi kron. Italijanizacija zavoda se je izvršila na ta način, da prevzame finančna skupina okoli Banco Giuliano v Trstu večino delnic Jadranske banke, katere glavnica se povisa na 60 milijonov lir.

V novi upravni svet bodo delegirani zaupniki fašistovske stranke m. dr. Ga-ttegno, Rossini, za generalnega ravnate-lja zavoda pa je določen znani rimski fašist Fruscati. Začasno vodi posle Ja-dranske banke v Trstu ravnatelj dr. Mor-do kot zaupnik zavoda Banco Giuliano. V organizaciji zavoda se izvršijo, kakor se nam poroča, znatne spremembe zla-sti glede uradništva. Centrala zavoda se preseli baje v Milan.

Jadranska banka naj pod novo upravo služi italijanskemu kapitalu kot posred-nica za njegove ekspanzivne načrte v Jugoslaviji.

Tedenski tržni pregled

VINSKI TRG: Izgledi vinske trgovatve v naši državi so stalno dobri, dasi je, kakor poročajo, zadnje dni ponekod to-čja močno oskodovala vinograde. Vendar je to samo lokalnega pomena. Dobri iz-gledi trgovatve, potem pomnjanje denar-ja in zaradi tega malo volje za nakupo-vanje povzročajo močno nazadovanje cen, k čemer je pripomoglo tudi zadnje naraščanje dinarja. Kljub sedanjemu slab-ljenju valute je položaj na vinskem tr-gu takšen, da na dovršenje cen za en-krat ni misliti. V Sloveniji so cene si-ker manj oslabele, zato pa tem bolj na Hrvaškem in v Banatu, odnosno v celi Voljvodini. Hrvatska kmetstva 7 do 8 odstotka vina so notirale zadnje dni okoli 2.50 Din za liter postavno na po-stajo, boljše bela preko 8-odst. 2.50 do 3 Din, banatska bela stara 2 do 2.25, a črna stara 3 do 4.75 Din po kakovosti. — Avstrija: Izgledi trgovatve dobri. Tržišče miruje. Cene padajo. Povprečne cene zadnjih dni: lahka vina 3500 do 4000 Ka, boljše 5000 do 6000 Ka za liter. — Mad-žarska: Cene čvrstejšo. Povprečne cene v okolici Hegyalya od 200 do 500 K po kakovosti za liter. — Češkoslovaška: Na tržišču mrtvilo. Dobri izgledi trgovatve, Slovaška vina povprečno 2.50 do 3 Kč za liter. — Italija: V Julijski Krajini in Južni Tirolski huda vinska kri-za, ker se stare zaloge ne morejo raz-pečati. Cene: v Južni Tirolski bela vi-na 0.75 do 0.80 lire, a črna boljše 1.10 do 1.20 lire za liter. — Francija: Cene slabijo zaradi poveljnega stanja vino-gradov. — Nemčija: Cene zaradi pada-nja marke stalno naraščajo. Kupuje se malo.

LESNI TRG: Cene na domačem trgu zaradi precejšnjega povpraševanja iz inozemstva čvrste. Izvaša se mnogo v

Francijo, Anglijo, Italijo in Belgijo. Iz Slovenije gre kot običajno največ lesa v Italijo. Povprečne cene v Slavoniji: hrastovi hlodi 3200, hrastovo fino blago 4500, hrastovi trizji 1700, hrastovi hlodi za furnirje 2800 do 3000, jelove deske 700, bukov les za kurjavo 3000 do 3500 Din. V Srbiji so cene za povprečno 7 odst. nižje. Opaziti je močno povpraševanje inozemstva po bukovem lesu in fi-ni hrastovini. — Italija: Cene zadnjih dni v lirah: jelove deske v vseh dimen-zijah 260 do 280 za kubični meter, je-lovi in borovi oblikovci 240 do 260, bu-kovina evaporična 460 do 480 po ka-kovosti, prirodna 370 do 400 za kubični meter.

KOŽNI TRG: Na domačem trgu se mnogo povprašuje po težkih sirovih ko-žah. V Sloveniji (Mariboru) so zadnje dni notirale: konjske kože komad 175, go-veje kože kg 17.50 do 18.75, telečje 25, svinjske 7.50, goveje usnje 105 do 160, podplati 100 do 140 Din za kg. V Hr-vatski notirajo izdelane kože: kruponi domači 103 — 107, inozemski 107 — 110, vaches 65 — 75, vrstovci 45 — 50, okraj-ci 35 — 38, kravje usnje žolto 85 — 95, črno 80 — 90, box domači 23 — 28, ino-zemski 29 — 35 Din. — Avstrija: Cene čvrste (v tisočih Ka): goveje kože 16 — 18 po kg, konjske 175 — 180 po ko-madu, telečje 150 — 165, ovčje 32 — 35, zajčje 18 — 20, jagnječje 16 po komadu; izdelane kože: kruponi 68 — 70, vrstovci 27 — 30, likance črni 48 — 53, kravji box 14 — 16, telečji box 33, 19 — 20, chevreaux črni 15 — 20. — Ita-lija: Cene v lirah: goveje kože težke preko 30 kg 6 — 6.50, lažje pod 30 kg 5.70 — 5.80 za kg brez rogov, jagnječje kože 90 — 120 kg teže 13 — 14 po ko-madu.

TRŽNA POROČILA.

Novosadska blagovna borza 9. ju-nija. Pšenica baška 77-78 kg 2 vagona 430, banatska 76-77 kg 2 vagona 425, ječmen baški 64-65 kg pol vagona 285, oves 287.50. Koruza baška, 16 vagonov 215.50 — 257.50, bačka okrogla 262.50, baška za juni 40 odst. kasa, 10 vagonov 260. Moka baška «0» ponudba 645, «6» ponudba 490. Otrobi baški (luta vreče) ponudba 135, papirnate vreče 130. Ten-denca nespremenjena.

Zagrebski tedenski sejem (9. t. m.) Razmeroma slab. Prodajala se je pred-vsem bosanska živina, polovica za izvoz. Cene so nekoliko poskočile.

Zagrebski trg. Koncem tedna je skromno padanje cen kolonijalni in špe-rijski robi ustavljeno. Variacije v kur-zu naše valute so trgovini znatno škodi-le. V soboto notira sladkor v kockah 25.50, kristalni 23.75, kava Rio dobra 37.50, Santos jako lepa 42, riž Burma la 8.50, japonski glase 11.50, mast ame-likanska v sodih po 50 kg po 31.50, olje 31 — 32, čaj extra orange Peccoe 87, Souchong 60. Na manufakturnem trgu vlada vsled kolebanja dinarskega kurza nesigurnost. Cene so padle v zadnjih dneh za 20 odst., sedaj pa vnovič naraščajo. Splošna neorientiranost.

DOBAVE.

Dobava karboine raztopine. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici 19. t. m. ofertalna licitacija glede dobave 3000 kg karboine raztopine.

Dobava drv. Dne 16. t. m. pri inten-danturi komande savske divizijske ob-lasti v Zagrebu ter pri komandah mesta v Karlovcu, Varaždinu, Čakovcu in Dol-nji Lendavi tretja ofertalna licitacija glede dobave drv za potrebe garnizij Karlovac, Varaždin, Čakovac in Dolnja Lendava za čas od junija 1933 do 31. marca 1934.

Dobava strojnega olja in masti. Pri upravi državnih monopolov v Beogradu 23. t. m. ofertalna licitacija glede doba-ve raznih olj in maslač za stroje.

Dobava loja. Pri ravnateljstvu držav-nih železnic v Subotici 28. t. m. ofertal-na licitacija glede dobave 1000 kg loja.

(Predmetni oglasi so na vpogled v tr-govski in obrtniški zbornici in Ljubljani.)

— III. Ljubljanski veliki sejem je dobil te dni zastopstvo tudi v Bukaresti. Re-klama in propaganda za veliki sejem je zelo razvita in je zato pričakovati obilo posetnikov ne le iz cele naše države, temveč tudi iz inozemstva. Za prodajo legitimacij je organiziranih okoli 300 bank in trgovske zbornice.

— «Meja», poljedelski, industrijski in trgovinski list št. 10 vsebuje: Profesor Stjepan Jurij: Noviji pogledi na obrad-jevanje zemlje. — Lj. Tejkal: Mlekar-stvo v Slovačkah. — M. Urbani: In-dustrializovanje vinarstva. — Nadan. — Josip Bukša: Argentinsko marvogoj-stvo. — Inž. Milan Grković: Smernice naše privredne politike. — Agrarna politika. — Bilješke itd. List je zelo in-formativen in instruktiven ter ga naj-topleje priporočamo vsem poljedelskim in industrijskim in trgovskim krogom. Ce-na na leto 60 Din. Uredništvo in upra-va: Zagreb, Jurišćeva ulica 16.

— Rein-Main-Donava. Iz Monakovega poročajo: Rein-Main-Donau A. G. je ime-la v prometnem ministarstvu izredno ge-neralno skupščino. Prvi predsednik dru-žbe je med drugim izjavil, da je po-šlo v znesku 2 milijona zlatih mark razpisano od družbe pred meseci, za dvakrat prekoračeno. Dela družbe na raznih mestih ob Mainu in ob Donavi napredujejo.

— Naraščanje bankovcev v Nemčiji po ruskem vzorcu. Iz Berlina poročajo, da je v zadnjem tednu maja narasel ob-tok bankovcev za 977.10 milijarde na 3503.75 milijarde mark. Pod takimi po-gojmi akcija, ki jo baje namerava zapo-četi Državna banka za podpiranje marke ne more uspeti. Pričakovati je, da bo marka naslednje dni doživela ponovne rapidne padce.

— Vestí o črtanju notiranja marke. Praška «Tribuna» prinaša senzacionalno vest, da je v praške bančne kroge pri-spelo vprašanje londonskih borznih kro-gov, kako stališče bi zavzele češkoslo-vaške banke in praška borza k črtanju notice marke na zapadnih borzah. List pripominja, da na ofidelnem mesta ni nič znanega o tej nameri.

— Obtok bankovcev v Avstriji je na-rastel po izkazu 31. maja za 253 mil-jard na 4897 milijard Ka.

— Obtok bankovcev v Franciji se je po izkazu dne 31. maja povečal za 354.84 milijona na 36,740.980.000 fran-kov.

— Zabrana uvoza sladkorja v Polj-sko. Z Dunaja poročajo, da je poljska vlada s 1. junijem zabranila uvoz sla-dkorja.

— Pred obnovitvijo rusko-francoskih trgovinskih stikov. V Rusiji se mudi francoska trgovinska delegacija, ki ho-če vzpostaviti trgovinske stike med obo-ima državama.

Trboveljski premog in drva

stalno v zalogi vsako množino
Družba Ilirija, Ljubljana,
Kralja Petra trg 8. — Tel. 220.

Na Jadranu

VIII. pismo.

Na «Saloni», 21. maja.

Vihar, ki sem ga omenil v zadnjem pismu in ki je povzročil na parniku pravo paniko, ni bil vihar, ampak mor-je je v kanalu proti Visu, kamor smo pluli, vedno nemirno in razburkano.

Zelo nam je bilo žal, da vsled tega nismo mogli pristati na otočju Biševo blizu Visa, kjer bi si lahko ogledali «modro špiljo», ki o nji pravijo, da je tako lepa kakor ona na otoku Capri pri Napolju. Pristati tudi nismo mogli v Komiji na otoku Visu, kakor je bilo na sporedu, ampak smo pluli okrog otoka in pristali v dobro zavarovanem mestu Visu.

Na obali nas je pričakovala godba in mnogo občinstva. Ogledali smo si to strategično važno točko na Jadranskem morju, ki je bila prvotno grška koloni-ja, pozneje v lasti Rimljanov, Beneč-anov, Francozov, Angležev in Avstrijcev. Prebivalci Visa ter celega otoka so zelo zavedni Jugoslavoani; kakor povsod v Dalmaciji, ima tudi tu Sokol trdna tla. Znameniti spomenik avstrijske zmage nad Italijani pod Tegetthofom so Itali-jani po svetovni vojni odnesli.

Z Visa smo odpuli proti otoku Hva-ru in se ustavili v istoimenskem mestu. Okolica je tu zelo rodovitna in mesto samo je kaj prijetno kopališče. Naleteli

smo tudi na rojakinjo, ki je iskala zdravja na morju in gg. Nagi in Pagat sta se zelo trudila okrog nje s sladkimi orchi in sta se še potem na parniku prepirala, ker sta bila drug drugemu na potu.

Vsled razburkanega morja smo opu-stili pristanek in Starim gradu in v Mil-ni, pač pa smo se ustavili v Jelsi, kjer so naši «Kranjci» zopet polskali dobro vino. Vsa izletniška družba je bila po-vabljena v staroznano narodno hišo Du-boković, kjer so nas v patriarhalnem dvorcu prav dobro pogostili. Rodbina Duboković je znana daleč izven mej Dalmacije in njena gostoljubnost naj-brž tudi.

Iz Jelse smo nato zavili zopet proti dalmatinski obali in že v poznem mraku dospeli v Split. Tu so nas čakali znanci od poprej in v njih družbi nam je prav lepo potekel večer. Gospod Ciril je imel neke znanec, ampak tudi znanec, zato se ni nič kaj držal izletniške družbe, ampak hodil svojo pot. Dobili smo tu tudi časopise, med njimi «Jutro» s mo-jim prvim pismom s potovanja. Ej, vse je bilo radovedno, kdo popisuje pot, pa sem se res modro držal, da se nisem izdal.

Drugo jutro — bila je binkoštna ne-delja — smo malo prezgodaj odpluli, kajti večina izletnikov je še spala, ko smo za Marjanom zavili v Kaštelanski zaliv, oziroma pluli ob Kaštelanski rivi-jeri proti Trogiru. Kaštelanska riviera

je ena najlepših, kar sem jih videl. Vrstijo se vasi, vile, parki in rodovitni vitovi noter do Trogira.

Kaj naj rečem o Trogiru, o njegovih starinskih in zgodovinskih znamenito-stih? Najbolje nič, kajti vsako pero je pre-slabo, da bi po površnih vtisih moglo dati le slabotno sliko o teh cerkvah, po-slopjih, spomenikih itd. Imeli smo do-bre vodnike, toda človek si ne more niti najznamenitejših stvari zapomniti. Re-čem le, da je Trogir v zgodovinskem oziru biser Jugoslavije in kdor se zani-ma za gradbeno umetnost, za zgodovino in slikarstvo, kakor sploh za starinsko umetnost, se mora pri obisku Dalmacije za več dni ustaviti v Trogiru.

Ker je bil praznik, smo uživali tudi pestro sliko dalmatinskih noč in zabav seljakov. Na sejmskem prostoru je bilo živo kot na mravljišču in različne godbe — tudi harmonika — so oživljale za-bavišče. Mimo vsega smo le hiteli, ker je bil za Trogir odmerjen le prepičel čas. Sploh smo mislili, da bomo koga pustili tam, ker so izletniki le počasi ce-pali na krov.

Zavili smo zopet po drugi strani Kaštelanskega zaliva in po Splitkem pre-stilu pršli na odprto morje.

Pri kosilu smo pili krasno vino, ki ga je prejšnji dan poklonila izletnikom rodbina Duboković. Žal da smo bili tuдни od ogleda Trogira, da ni prišlo do tako vseleže razpoloženja kakor bi to vino zaslužilo. Omeniti moram, da

sem na Hvaru in Visu za spomin vzol-sel seboj večje z dateljni, pomarančami, limonami, figami, rožiči, da pokažem doma deci, da sem res bil v deželi ci-tron in pomaranč, da sem sedel pod fi-govimi drevesi in trgal dateljne.

Kmalu po kosilu smo pristali v Šibe-niku, kjer so nas vrli Šibenčani zopet svečano pričakovali. Vkrčali smo se na manjši parnik, ki so nam ga dali na razpolago, ter se peljali po širokem iz-livu reke Krke po nji navzgor.

Šli smo si ogledat slapove Krke in voznja je trajala precej časa, ne da bi se naveličali. Široka reka je bolj po-dobna jezeru, kajti le na malokaterih krajih se zožuje v širino naše Save. Mi-mo prijetnega mesteca Skrada smo končno dospeli na cilj, to je do elek-trične centrale na Manojlovcu. Od da-leč smo videli v bregu štiri močne sla-pove, ki so se močno penili in padali navzdol. Družba «Sufid» je združila vse štiri slapove v en padec s 24.000 HP. Ogledali smo si električno centralo ter odšli nato v hrib, kjer smo lahko od bližine videli padanje vseh štirih sla-pov. Ta kraj je res nekaj drugega z obilno vodo in rodovitno okolico. Čez pest debele fige so visle raz drevesa, tudi drugega južnega sadja je bilo obilo.

Po vrnitvi v Šibenik je bil za zvečer napovedan poslovilni večer izletnikov, kajti le še dva večera smo bili skupaj. Obledeli smo se svečano in naše raspo-loženje je bilo melanholično, kajti ljud-

je, ki se poprej le malo ali nič poznali niso, so se na potovanju prijateljsko naslonili drug na drugega in sedaj se je že bližala ura ločitve. Našim damam se je milo storilo, nam možakarjem tudi. Tako lepo in harmonično smo preživeli toliko časa kakor rodbina skupaj, ne da bi prišlo do nesoglasja. Tudi z brati onstran Sotle smo po prvih ostrinah na političnem polju prav prijateljsko ži-veli.

Radi pomanjkanja prostora nismo mogli slovesa praznovati skupaj, ven-dar smo se po večerji v spodnjem sa-lonu stisnili in tu se je izpregovorilo ve-liko prišrčnih in resnih besed.

Naš komandant Milčić se je v res-iskrenih, iz srca izvirajočih besedah za-hvalil vsem izletnikom, zlasti inozem-skim zastopnikom in posebej tudi nam Slovencem za prijetno družbo in udelež-bo. Ponavljam na tem mestu, da je po-večini zasloga vrliga Milčića in njegove gošče soproge, da smo potovanje tako harmonično prebili. Naj mu tudi na tem mestu izrečem zahvalo!

Govorili so tudi inozemski zastopniki in izjavljali, da so očarani od krasot valje morske obali in da niso pričako-vali toliko lepega in znamenitega. Venec večera je odnesel naš Ciril, ki se je v vnešenih besedah spominjal naše kraljevske dvojice in ji zaklical «Žive-lal!». Vstali smo navdušeni in trčili na zdravje Nj. Velikanstev.

Notarjev nos

— Notar, je vzkliknil gospod L'Ambert z neprikrivano bridkostjo, notar! Res, notar sem še. Včeraj sem bil še mož, veljaven mož, gentleman, čemu bi bil preveč skromen: še celo v boljši družbi precej čisan kavalir sem bil. Danes sem samo še notar. In bog ve, če bom jutri še. Služabnik naj zine eno samo besedo in ta neumna stvar pojde od ust do ust. Če zapiše kak časopis o tem le dve besedi, bo pravdnostvo že prisiljeno, da zaseduje njegova nasprotnika, njegovi priči in tudi vas, gospodje. Samo pomislite, kako bi stali pred policijo, kjer bi moral gošpodom na drobno razlagati, kod in zakaj sem zalezoval gospodično Viktorijo Tompainovo! Pomislite to sramoto in recite, če bi notar od te sramote ne skopnel.

— Ljubček moj, ga je zavrnul markiz, vi se bojite strahov, ki jih ni. Ljudje, kakor smo mi in več ali manj tudi vi, se smejo sekati, kolikor jim drago. Če se mi spopademo, državni pravdnik zameži, kar je tudi čisto pravično. Prav je, da stopi nekoliko na prste žurnalizma, umetnikom in drugim takim osebam, če se spozabijo in posežejo po meču. Čisto prav, ako se ti ljudje opominjo, da imajo za boj pesti in da je to orožje čez in čez dovolj, da z njim operejo čast, kakršno imajo. Če pa plemeniti človek stori kakor se zanj spodobi, kaj naj pravdnostvo reče! In tudi nič ne reče. Od kar sem prišel od vojakov, sem se sprl petnajstkrat ali dvajsetkrat, včasih še prav nesrečno za svojega nasprotnika. No, pa ali ste kdaj čitali moje ime v Sodniškem listu?

Gospod Steimboung ni bil tako znan z gosp. L'Ambertom, kakor markiz de Villemaurin; on ni imel kakor Villemaurin še štiri ali pet rodov shranje-

nih vseh lastninskih listin v plašni Verneuilске ulice. Ta dva gospoda je videl skoraj samo v krožku in pri whist-u; morda mu je notar še semintja naklonil tudi kako mešetarijo. Bil je pa dober in razumen mož. Oglasil se je torej zdaj še on, da bi nesrečnega pogovoril in potolažil. Po njegovih mislih je gospod de Villemaurin vse strašno pretiraval. Saj se bo dalo vendar še pomagati. Kdor bi trdil, da ostane gospod L'Ambert svoj živ dan okrnjen, bi prezgodaj obupal nad znatnostjo.

— Kaj bi nam potem pomagalo, da smo se rodili v XIX. stoletju, če bi se, kakor nekda, najmanjša nesreča ne dala več popraviti? Koliko bi bili potem pred ljudmi iz zlatega veka! Nikar ne skrunimo svetega imena napredka. Operacijska kirurgija cvete v domovini Ambroža Paréta*) hvala Bogu tako, kakor še nikoli poprej. Parthenayski možček nam je našel nekaj mojstrov, ki s sijajnimi uspehi popravljajo človeško telo. Ze smo v Parizu; pošljimo v najbližjo lekarno po Velpeaujev ali d'Huguerov naslov; vaš lakaj naj pa potem skoči po velikega moža in naj ga vam pripelje na dom. Dobro še vem, kako so mi pravili, da znajo napraviti kirurški drugo ustnico, drugo veko ali pa konček uhlja: mar mislite, da bi bilo toliko težje narediti konček nosu?

Ta up je bil precej negotov, vendar pa je poživl ubogega notarja, ki že pol ure ni več krvavel. Ko je pomislil na to, da bo še kda, kar je bil, da zaživi zopet staro življenje, bi se mu bilo skoraj zvrtele v glavi. Človek cení srečo, da je cel, resnično šele tedaj, kadar te sreče ni več.

— Joj, prijatelj je vzkliknil in vzdignil roke, vse svoje bogastvo mu dam, kdor bi me ozdravil! Naj bi bile

*) Kirurški reformator iz šestnajstega stoletja. (Op. prev.)

muke, ki bi jih moral pretrpeti, še tako velike, z vsako rečjo sem zadovoljen, samo če bi rodila uspeh. Nič mi ne bo mai ne trpljenja ne izdatkov! S takimi mislimi je prišel v Verneuilsko ulico, njegov lakaj pa je tačas iskal naslove slavnih kirurgov. Markiz in gospod Steimboung sta spremljala notarja do njegove sobe in se potem poslovila. Prvi je šel pomirit ženo in hčerki, ki jih že ni videl od prejšnjega večera, drugi je pa tekkel na Borzo.

Ko je bil Alfred L'Ambert čisto sam pred velikim beneškim zrcalom, ki je neusmiljeno odbijalo njegovo novo podobo, se ga je lotila strašna pokritost. Močni mož, ki ga v gledališču nobena reč ni do solz genila, češ da je to kmečko, trdi, jekleni mož, ki je čisto hladnokrvno pokopal očeta in mater, se je razjokal, ko se je pogledal in videl, da je njegova čedna oseba pokvarjena, in je točil bridke solze.

Ta greška bridkost pa je šla od njega, ko je vstopil lakaj in mu sporočil, da pride gospod Bernier, kirurg Velike bolnice, član Društva kirurgov in Medicinske akademije, profesor na kliniki itd. itd. Služabnik je tekkel na najbližji naslov, v Bacovo ulico, in ni naredil slabo: če že ni gospod Bernier tako dober kirurg kakor Velpeau, Manec ali Huguer, je pa vsaj hitro za temi tremi.

— Naj vendar že pride! je zakričal gospod L'Ambert. Zakaj pa ne pride! Kaj misli, da ga lahko čakam? Kal pred svojimi ljuimi! Ali je mogoče, da en sam zamah s sabljo tako izpremeni človekovo vedenje? Ko je orožje dobrega Ayvaza presekal nosnico, je prav gotovo pretreslo solznico in morda celo tuberkulo.

Notar si je obrisal solze, da bi pogledal v debelo knjgo v obliki dvanaesterke, ki mu jo je brž poslal gospod Steimboung. Bila je Ringuetova Operacijska kirurgija, izborna priročna

knjiga s kakimi tri sto gravurami. Gospod Steimboung jo je bil kupil spotoma, ko je šel na Borzo, in jo gotovo poslal svojemu varovancu samo zato, da ga potolaži. Učinek pa je bil čisto drugačen. Ko je notar prelistal dve sto strani, ko je šla mimo njega žalostna serija prevez, amputacij, izrezanih in izžganih delov telesa, mu je zdrknula knjiga iz rok, zaprl je oči in omahnil v naslanjač. Zatiskal je oči, a vendar je videl prerezane kože, s ključicami razčesane kite, z noži razmesarjene ude, z rokami nevidnih operaterjev odžagane kosti. Obraz bolnikov so se mu prikazovali takti, kakor jih vidimo na anatomskih risbah: mirni, stočni za bolečine neobčutljivi, in vpraševal se je, ali sploh more v človeško dušo toliko poguma. Zlasti mu je silil pred oči mali kirurg z 89. strani, ki je bil čisto črno obleden in ki je imel zameten ovratnik na suknjiču. To fantastično bitje z skroglo, precej debelo, golovrno glavo in resnim obrazom je z veliko gorečnostjo žagalo kost na živi nogi.

— Pošasti! je zavpil gospod L'Ambert.

Tisti trenotek se je pa že prikazala pri vratih ta pošast živa pošast, in najavili so mu gospoda Berniera.

Notar je odskočil v najtemnejši kot sobe in izbuljil oči pa iztegnil roke, kakor bi hotel pehnuti sovražnika od sebe. Izvila se mu je plaha beseda:

— On! On! On!

— Gospod, se je opravičeval doktor, žal mi je, da ste me morali čakati. Prosim, pomirite se. Vem, kaj se je zgodilo, in mislim, da se bo dalo še kaj narediti. Ali če vas bo strah pred mano, ne bo nič.

Strah je beseda, ki francoskim ušesom ne zveni preveč prijetno. Gospod L'Ambert se je zdrnil, se pomaknil naravnost pred doktorja in mu rekel s zamolklim, nervoznim, nenaravnim nasmehom:

— Za božjo voljo, doktor, kaj pa mislite o meni? Ali se vam res zdi, da se bojim? Če bi bil strahopetec, bi se davi ne bil dal tako čudno razdelati. Ali ko sem vas čakal, sem brskal po kirurški knjigi. In v tej knjigi sem videl obraz, ki je čisto podoben vašemu, in razdeli ste se mi skoraj kakor duh. Mislite si k temu presenečenju še dopoldansko raburjenje, morda tudi lahke mrzlični napad, in oprostili mi boste, če sem vas nekoliko čudno sprejel.

— Je že prav, je že prav, je rekel gospod Bernier in pobral knjigo. Oho! Ringueta ste čitali! Enega izmed mojih prijateljev. Pa se res spominjam, da me je dal po Léveilletovi skici prav živo gravirati. Ali prosim vas, čemu ne sedete?

Notar se je nekoliko pomiril, potem je pa pričel pripovedovati, kaj se mu je ta dan vse zgodilo, ne da bi izpuštil epizodico s mačko, zaradi katere je — prav lahko rečem — izgubil nos še drugokrat.

— Huda reč je to, je dejal kirurg: no, pa v enem mesecu se da to popraviti. Zdaj, ko imate malo Ringueta, knjigo, že poznate nekoliko kirurške stvari. Gospod L'Ambert je priznal, da ni prišel do tega poglavja.

— Nič ne de, je rekel gospod Bernier, ga vam pa jaz na kratko povem. Rinoplastika je umetnost, ki stoji v tem, da napravi zdravnik nov nos tistemu, ki je bil tako neumen, da ga je izgubil.

— Torej je le res, doktor! ... torej se tak čudež lahko zdi? Ali je kirurgija res našla metodo, po kateri ...?

— Še celo tri. Samo da francoske ne omenjam, ker se pri vas ne da uporabiti. Če bi se ne bilo izgubilo toliko tvarine, bi lahko izpodrezal kožo okoli rane, jo oživil, zvlekel in spojil konce kakor bi se pač dalo. Ampak na to nama ni mogoče misliti.

ARKO COGNAC MEDICINAL

Kompleten Kino-inventar

s kompletnim Gaumont-aparatom, 4 PHS bencinagregatom z dinamom brez magneta in vergazerja, pianino, 2 električni peči, nad 200 bukovih zaklop-nih stolov itd.

se prodaja na javni dražbi

šne 12. junija ob 10. uri dopoldne v skladišču Javnega skladišča in prevozne družbe, d. d. v Celju, Savinjsko nabrežje (carinarna). 1018

Hamburg-Amerika Linija
in
United American Lines Inc.

Filijalka
Simon Rmetec, Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 28.

Sprejema potnike v južno in severno Ameriko, izdaja točna pojasnila in prodaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane vsaki teden.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo 102

J. G. Drašković

ZAGREB „B“ Cesta pri državnem kolodvoru ZAGREB

Podružnice: Beograd, Balkanska ulica 25. — Sušak: Jovo Gj. Ivošević, Karolinska cesta 160. — Split: Ante Buić, Dioklecijanova obala 13. — Gruž: Ivo Lovričević. — Bitolj: Gjorgje J. Dimitrijević & Komp. Boulevard Kralja Aleksandra 187. — Val, Bečkerek: Dušan Lj. Mihajlović, Trg Kralja Petra 4.

Potnike do Hamburga spremlja družbeni uradnik

Prvovrstni 1007

trapistovski sir
sirovo in čajno maslo

razpoložljiva po zmernih cenah
mlekarna Karel Lazničky,
Dežanovao (Slavonija).

Pravi „Gaiser“-čevlji, čevlji
za smučarje ter lovski čevlji
vseh vrst se izdelujejo v znani solidni čevlarski delavnici 126

J. BRAJER
Ljubljana, Turjaški trg (Greg) 1.
Istotam se izdelujejo tudi vse vrste drugih obuv, od najpreprostejših do najfinih izdelave.

Cene solidne! Posrežba točna!

I Jugoslov. tovarna šablonov
za predtiskarije ženskih ročnih del
MARK BLEIER, Senta, Bačka
nudi

najnovejše vzorce!

Slamnike

vseh vrst po znatno znižanih cenah
priporoča 394

Modni salon Z. GORJANC
Ljubljana, Mestni trg št. 3.

30% popusta!

MOTI SE

kdor misli, da so pri nas inserati dražji kakor pri upravah časopisov samih,

KAJTI

soliden časopis, ki se zaveda, da imajo inserati v njem res dober uspeh, se bo držal vedno originalnega cenika. Istotako se tudi mi točno držimo teh cenikov, vsled česar si trgovci, ki oglašajo po nas,

prihranijo mnogo denarja, časa in skrbi,

ker oskrbujemo mi namesto njih brezplačno vse dopisovanje in vso kontrolo.

Prepričajte se ter zahtevajte proračune pri

ALOMA COMPANY
anončni in reklamni družbi z o. z.

Centrala Ljubljana Beograd podružnica
Kongresni trg 3 Sremska ulica 9

1001

Jugoslovenski Lloyd d. d., Maribor

Ruška cesta 45

Moške obleke

Sukno

Prodaja samo na preprodajalce. — Poset skladišča se priporoča

Mi izdelujemo v svoji 10.000 m² veliki tvornici z električnim pogonom na 200 strojih:

OBLEKE za MOŠKE
DEČKE
DEKLICE

Mi imamo velike tovarniške zaloge namških in ženskih predelnic:

SUKNO za DAME
GOSPODE
OTROKE

„Krvavi kardinal“ Zgodovinski roman

Ko sta se prijatelja vrnila v svoje stanovanje v ulico Quatre Fils, je Trencavel bruhnil: »Vse je končano! In ker mu Mauluys ne odgovori: »Vse je končano, ona odhaja jutri.«
»Eh,« odgovori sedaj Mauluys, »pa pojdit in jo poiščete v Anžoviji!«
»Nikdar več!«
»Res, bolje je, da se sestanete z njo v Parizu!«

»Groz, vi se šaljete! Niste H slišali, da ona jutri odhaja? Saj je rekla...«
»Seveda! Toda kaj to dokazuje?«
Ubogi Trencavel je bil tako malo dušen, da ni uvaževal teh besed, Mauluys pa jih ni ponavljal.

Annais de Lespars se je res pripravljala na odhod. Nadbiskup je bil na stanovanju v njeni palači. Sedaj, ko je bil mir s kardinalom sklenjen, se mu ni bilo treba več skrivati. Palača se je zato naglo popravila in pohištvo se je razmestilo kakor treba. Tudi so se iz Anžovije vrnili v pariško palačo strežaji in strežajke kakšnih dvanajst vsake skupaj. Toda ukazano je bilo, da bodo sledili mladi gospodari, ko se jutri vrne zopet na svoj dom v krajini.

Drugi dan je bilo vse pripravljeno za odhod. Nadbiskup je nameraval na veliko cesto v Lyon. Toda ukaza za svoj odhod ni bil dal nikakršnega. Ko pride trenutek, da zaprejo konje pred kočijo, ki bi morala prevesti Annais iz Pariza v Anžovijo, pokliče nadbiskup deklete v dvorano, jo prime za roko in jej pravi:

»Pa če bi vas jaz prosil, da še ostanete kakšen dan tukaj? Morda se ločimo za večno. Ne bom vas več videl, da si vas smatram za svojo hčerko. Ali

mi morete dovoliti še dva ali tri tedne?«
»Oče moj!« klikne ona razburjeno. In obstane s solzami v očeh.
»Hčerka moja, moja draga hčerka!« jej nežno pravi nadbiskup.
»Evo...« pravi ona s trdnim glasom. »Vi želite, da ostanem jaz še kakšen teden tukaj... vem, da zato, da dobro izprašam svoje srce, kar se tiče gospoda Trencavela. Dobro torej, prosim vas za štirinajst dni...«
»Plemenita deklica ste!« pravi nadbiskup slovesno.

Annais torej ni odšla. Teh petnajst dni je deklica bila vesela in živahna, da je kar ni bilo mogoče več spoznati. Vsa je bila spremenjena in drugačna. Kdor jo je videl nekoč, je videl v njej le vojaka, in sicer vojaka, ki je sredi borbe. Teh petnajst dni pa je bila le božanstvena deklica, lepota po statusu in srcu. Le v lepih tihih večerih krasnega pariškega avgusta je sama posedala v svojem torku na oni klopi, kjer smo jo že tolikrat videli, sama na oni klopi, kjer jo je Trencavel videl prvokrat s svojega okna. Tukaj se je udajala deviškim sanjam... in kadar se je spominjala vojnih prigod, je bil sredi njenih spominov velno Trencavel junak in zmagovalc. Videla je pred očmi njegovo velikansko atako v Riche-Liesse, bitko na cesti v Fleuryju, prizor, ko jo je bil napadel Saint-Priac in ga je Trencavel odstranil z eno samo velikansko zaušnico. Vedno pa so se ponavljali spomini na oni največji prizor, ko jo je Trencavel branil pred Saint-Priacom sredi dima in ognja, na njenih stopnjicah, sam proti celi stotnji besvih napadalcev, in zamrmrala je pri takšnih slikah:
»Kako me mora ljubiti, da je toliko tvegala zame!«

Tako je razmišljala devotka. Če bi pa bila dvignila svoj pogled skozi vrh vrta, tja gor v sosednjo hišo,

kjer je Trencavel nekoč stanoval, bi bila zagledala staro baburo, ki neprestano sledi s pogledom vsaki njeni kretnji in pazno vohuni, da ne izgubi nobene kretnje, nobene solze njene... Ta vohunka je bila gospa Brigita.

Po naglem odhodu vojvodinje de Chevreuse, takrat, ko ni razumela Corignanovih pozivov na plačilo desetisoč liber in mu je mesto te svote vrnila le pol tolarja... takrat je kmalu na to sledila strašna scena med Corignanom in gospo Brigito. Temu prizoru je sledil še drugi, ki je ubogega bivšega kapucina dočela zmedel.

Mesto desetih tisoč liber je torej Corignan bil pobral »na račun« pol tolarja ter šel potopit svojo bolest v bližnjo oštarjo. Ko mu je močno vino vilo dovolj korake, da se je vrnil domov k izbrani strašni koruzni bolj polovici, se je primajal domov s svojim Mirokim in podjetnim korakom, katerega se je posluževal vedno, kadar se ga je bil nazobal. Pod stopnjicami je njegova korajža že kar prekipela. Prišel je popevati, toda aoge so mu kmalu odgovorile, da se je najprvo moral nasloniti ob zid, potem pa je iskal vrata, pa ni našel.

Iskal in delal tolikšen šunder, da je Brigita mislila, da bočejo policaji napasti njen dom. Oborožila se je s instrumentom svetega Labra in pridrla na prag. Tukaj pa je Corignan sam, pijan! Razgovor, ki se je razpletel med parom, je postal kmalu zelo mučen in se je nadaljeval na stopnjicah, ter končno v hiši sami. Ko je ženska izvedela, da Corignan pri vojvodinji ni opravil ničesar, ampak da je je kar zastojal izročil pismo Marine, ni besnost babnice poznala nikakršnih mej več. »Uniči si me, zapravi mi vse premoženje!« je renčala in vrščala nad njim in iznova je obsipala svojo slabejšo polovico s ploho in točo

udarcev. Kar se nalahno odpro vrata, na njih pa se prikaže majhna postava, ki blestečih oči in z očitno naslado dokaj časa opazuje ta epični in tragični prizor. Ko je bilo razdanih že dovolj daril, se Corignan ves akrušen slučajno obrne tja proti vratom in zapazi nepovabljenega gledalca.

»Rascassius frater!« vikne.
»Ipsissimus!« mu je ta potrdi.
»Kaj iščete todi, komarček nesramni?«
»Pred vsem sem prišel, da čestitam gospoj Brigiti... Kakšna roka!... In kakšni udarci!...«
»Jih je še dovolj, če želite!« se mu odreže ženska.

»Hvala!« odvrne Rascasse. »Svoj del prepuščajm fratr...«
»In kaj še? Po kaj ste še prišli?« vprašuje Corignan.

»Da se prepičam, da imate na Mch še vedno tisto oteklino...«
Rascasse se polagoma približa Corignanu in ga ogleduje s paznostjo dobrega zdravnika.

»Da!« pravi končno. »Še vedno! To je vse, kar sem hotel vedeti. Na avdenje, kozel! Ne pozabite, da mi dolgujete sedem zob!«

Rascasse odide. Corignan si je sedaj opomogel od svojega začudenja in plane, da bi ga zasledoval in kaznoval, toda gospa Brigita ga vlovi za komolec. »Tukaj ostanete, falot!« zavrišči nad njim. »Tako torej, tudi še dolgove delaš?«

»Dolgove?« vpije Corignan. »Kakšne dolgove?«
»Saj pravi vaš prijatelj Rascasse, da mu dolgujete sedem zob...«

»Sedem sunkov v glavo v trebuh!« vrišči razljučen Corignan. »In dobil jih bo, lopov! Obesiti ga dam! Ker je zgovorjen s Trencavelom in z ono malo deklico...«

Te besede vzbude v Brigiti smisel za pozitivno delo. Ona misli le na svo-

je izgubljene prihranke, katere je trdil ba nadomestiti z drugim zaslužkom.

»Čujte torej, ali prevzamete nalogo, da opozorite kardinala, ko se vrne v Pariz? Ali mu hočete ponoviti besedo za besedo, kakor vam jih bom naredil koval?«

»Da, da, že opravi!... jako razumen sem, kadar hočem...«

»Dobro torej, glejte, da boste tisti dan več vredni, kakor sicer navadno, dotlej pa se ne boste ganili odtod in zlasti se ne smete prikazati na oknu one sobe, kjer je stanoval Trencavel...«

In gospa Brigita se je vrnila na svoje opazovališče.

Ta ženska je torej vohunka za Annais in opazovala vsak njeno kretanje. Prošlo je onih petnajst dni, katere si je deklica izgovorila. Zvečer šestnajstega dne je poslala slugo, naj povabi zopet Trencavela in Mauluysa. Skupno z nadbiskupom ju pričakuje v svoji veliki častni sprejemnici. Mauluys in mojster borenja vstopita. Prvi je miren kakor običajno, drugi blede kakor zid. Annais se ne gane. Jedva si mogel opaziti, da se jej dvigajo grudi pri dihanju.

»Gospod kardinal!« pravi ona, »in gospod grof, prosila sem vaju, da bosta svedoka tega, kar moram izjaviti gospodu Trencavelu. Gospod Trencavel, znana vam je žalostna povest o usodi moje matere...«

»Mislim sem... zajecija Trencavel!«
»Prosim, pustite, da končam. Ko ste v kapucinski kripti izvedeli za tajnost mojega rojstva, ste izvedeli tudi, da nimam očeta...«

»Gospod kardinal!« pravi Trencavel. »Nimam očeta!« nadaljuje ona. »Nimam torej imena... nimam imena, razven imena svoje matere... Gospod Trencavel, jaz torej nimam imena. Ali mi hočete dati svoje ime?«

»Jaz... jaz naj bi?«... Jeclja on ves zmeden.

Lastna bladilna naprava. — Lastna prodajna mesta v največjih trgih inozemstva.

USTRELJENO DIVJAČINO

arab, divje koze, divje prašiče, zajce, fazane, jerebice, ključače, divje raco

kupuje

vesak čas in vsako množino po najvišjih cenah od oddajnih postaj

E. VAJDA, veletrgovina z divjačino
ČAKOVEC, Medjimurje, Jugoslavija

Brzjavlj: VAJDA, ČAKOVFC — Telefon Interurb. štov. 59, 4, 8.

Večje love prevzamemo potom naših organov od lovišč.
SOLIDEN IN TOČEN OBRAČUN. 79

Angleški B. S. A.

motocikli in bicikli

Svetovnoznani precizijski izdelki prve vrste dospel.

Zastopstvo:

JUGO-AUTO, d. z o. z.,
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 36.

ŠENTJANŠKI PREMOG

vseh vrst in vsake množine nudi po zmernih cenah za promptno dobavo

Šentjanški premogovnik, And. Jakil
— Krmelj-Dolenjsko —

Prodajni urad v Ljubljani — Krekov trg 10.

SUHE GOBE,

lipavo cvetje in vse druge gozdne in poljske pridelke

kupuje po najboljših cenah

„FRUCTUS“ d. z o. z.

Ljubljana, trg Tabor št. 2. Telefon št. 555.

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 40
Telefon št. 379 mestni tesarski mojster Telefon št. 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga.

Tovarna furnirja.

V Bohinji!

V najlepši legi Bohinjskega jezera se nahaja Hotel Sveti Duh. 30 sob z novo vpeljano električno lučjo. Čolni in kopališče na razpolago. — Izborna kuhinja. — Postrežba točna in solidna. Cene zmorne. 1000

Za mnogobrojen obisk se priporoča **FELIKS SELJAK, hotelir.**

Stanovanje

obstoječe iz 5 do 6 sob s pritliklinami, se išče za takoj ali pozneje.

Ponudbe pod „INOZEMEC“ na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 1020

Kupim

ali vzamem v najem v Sloveniji v bližini mesta ali postaje

hišo

s 4 do 6 sobami z zemljiščem 10 do 20 oravov. — Ponudbe pod „Ugodna lega“ na Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 1020

Lepo manjše posestvo

prodam pod zelo ugodnimi pogoji

v Rimskih toplicah, obstoječe iz hiše (vile) s 7 sobami, kuhinje, 2 kleti, balkončka itd. 1 zidanega blevečka, šupe, okoli vile čez 2 orala sadnega in zelenjadnega vrta, njive, mal smrekov gozdiček itd., vse v najboljšem stanju. Kupcu takoj vse na razpolago. Samo resni kupci dobijo natančnejše podatke pri P. Sterk, trgovec in posestnik, Ljubljana, Stari trg 18. 984

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić i drug

Ljubljana

Bohoričeva ulica št. 24.

Najstarejša slovenska

pleskarska in črarska delavnica

Ivan Bricej, Dunajska cesta 16 se priporoča. Izvršitev točna, cene zmorne.

Nepremotljive

dežne plašče

za dame in gospode

priloga trdika

A. & E. Skabernè Ljubljana

Mestni trg 10.

Kupimo
svinčen kabel za telefon
„SVETLA“, d. d., Ljubljana
Hilšerjeva ulica št. 5.

Prvorazredni gornješlezjski premogovni briketi

„EFKO“

najboljše kurilno sredstvo za industrijske svrhe, kovačnice in domačo kurjavo. Zelo štedljiva poraba. Oddaja v vsaki množini
tovarna „CINAL“, Celje. 1011

!! Medjimurski konji !!

Poltežki in čisto težki konji in kobile za vprego in odgoj za gospodarstva in tovarne stoje stalno za prodajo pod najkulantnejšimi pogoji pri

E. VAJDA veletrgovina **ČAKOVEC**

Medjimurje (Jugoslavija).

Brzjavlj: Vajda Čakovec

Telefon Interurb. 59, 4

Bremen-Amerika

Redna vožnja v Severno

in Južno Ameriko z novimi

velikimi parniki. Posebno priporočljive so III. kajute, s svojo izvrstno prehrano, snago in veliko udobnostjo. Hlita in varna vožnja!

Zastopnik podružnice za SLOVENIJO „Severnonemškega Lloyd“

ED. TAYČAR

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 13 (za sodiščem).

Parnik "LEVIATHAN"

Najmodernejši, največji in najluksurioznejši oceanski parnik. Najvišje zmoglosti iznajdljivosti, znanosti in moči kapitala so vtočene v izdelavi tega divnega parnika. Neprimerljiva udobnost v vseh razredih.

Prva vožnja v New York dne 17. julija 1923, potem 7. avgusta, 28. avgusta, 18. septembra, 8. oktobra itd., vsake tri tedne v torek od Southampton-Cherbourg. — Podrobna pojasnila potom spodaj navedenih naslovov. 988

BREMEN — NEW YORK

Direktna zveza s krasnimi ameriškimimi vladnimi parniki. Neprekosljivi po udobnosti, čistosti in izborni oskrbi. Hitre in varne ladje.

„Georg Washington“ „President Fillmore“ „President Harding“
„President Roosevelt“ „America“ „President Arthur“

Zahtevajte podrobna pojasnila in broderski list št. 216.

Ugodna prilika za prevažanje blaga.

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo: Beograd, Palata Beogradske Zadrage, i podružnica v Ljubljani: Zadruga Zveza, Ljubljana.

Naprodaj po ugodnih cenah:

Osebni avto „Austro-Fiat“,

6 sedežev, „Sanitäts“-tipa, 24 HP.

Osebni avto „Puch“,

4 sedeži, tipa 2, 18/24 HP.

Tovorni avto „Waf“, 4 tone, 35 HP.

Tovorni avto „Perl“, 5 ton, 35/45 HP.

Polograf-stroj za diktiranje za 150 V., kompleten.

„Svetla“, d. d., Ljubljana, Hilšerjeva ulica 5

Telefon št. 588.

Proda se

tovorni avto 980

SAURER 30/35 HP. in BÜSSING-Braunschweig, s priklopnim vozom 38/40 HP., v dobrem stanju s polnogumij, obroči. — Vpraša naj se pri tvrdki Podlož-Hrastovec, Ptuj, Ormoška cesta 11.

Mast, slanino, gnjati, salame,

sladke, in rdečo papriko dobavlja po najnižji dnevni ceni **Stevan Kisa,** izvoznik v Subotici, Trg Fra Jese 5.

Valjarna bakra

Slovenski Bistrici izdeluje in dobavlja takoj sledeče

bakreno blago.

Plošče,

oglate in okroglih dimenzij, v vsaki izpeljavi in debelosti.

Kovano blago

kakor kotli za mleko, pranje, spodnji in gornji deli za žganjekuho, kačule kapke, dna, vsake velikosti in oblike.

Električno žico in vrvi za slabi in močni tok.

Droge,

okrogle, ploščate, čveterooglate, v vsaki debelosti.

Zakovnice

v vsaki velikosti.

Šlaglot,

debel, srednjodebel, droben.

Šnellot.

Prva in edina tovarna te stroke v SNS.

STEGU IN DRUGI

pisarna v Ljubljani, palača Ljublj. kreditne banke, Dunajska cesta 1^b, III. nadstr.

Koncesionirano podjetje za: vodovodne inštalacije, parne in vročevodne kurilne naprave, popravilo in postavitve kotlov za visoki pritisk, parne napeljave, lastna delavnica za stavbno in strojno ključavničarstvo na Viču-Glince 5. Specijalno podjetje za napravo in dobavo: modernih žag, transmisij in strojev za obdelavo lesa. 77

JAJCA

kupuje

po najvišjih cenah od oddajnih postaj

in plača

proti oddajnemu potrdilu brez odtegljaja

E. Vajda

ČAKOVEC, Medjimurje, Jugoslavija

Brzjaviti: Vajda Čakovec

Telefon internih. 59, 4, 1

Različno kopalno perilo za dame in gospode.

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10.

— Najstarejša spedijska tvrdka v Sloveniji —

R. RANZINGER

Ljubljana spedijska pisarna Jesenice

Podjetje za prevažanje blaga južno železnice. Brzovozni in tovorni nabiralni promet in Avstrijo in v Avstrijo. Zavarovanje. Podjetje za prevažanje pohištva. Skladišče s posebnimi saprtimi kabinami za pohištvo.

Brzjaviti: Ranzinger. Interurban telefon 60.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

POZIV k subskripciji novih delnic XIII. emisije.

Od občnega zbora delničarjev dne 6. maja t. l. k temu pooblaščenim upravni svet Ljubljanske kreditne banke provaja na podlagi odobrenja Ministrstva za trgovino in industrijo z dne 7. novembra 1920 VI št. 3199 zvišanje delniške glavnice

od 20,000.000 na 25,000.000 dinarjev

s izdajo

50.000 novih delnic po Din 100.— nom.

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanjim delničarjem se ponudi 40.000 delnic v nominalnem iznosu 4.000.000.— dinarjev tako, da smejo optirati na vsakih pet starih eno novo po tečaju Din 175.— tel quel. V izvrševanju opcije morajo predložiti delničarji stare delnice brez kuponskih pol na blagajnah niže navedenih mest k prekolekovanju. Inozemskim delničarjem, ki ne stanujejo v enem subskripcijskih mest, ni treba vpošiljati delnic, temveč morajo le točno naznaniti njihove številke in jih na morebitno zahtevo predložiti v prekolekovanje mestu, ki se jim bo naznanilo. Odlomki izpod 5 delnic se ne upoštevajo.

2. Novim reflektantom se ponudi 10.000 delnic v nominalnem iznosu Din 1.000.000.— in vse od dosedanjih delničarjev nevpisane delnice po kurzu Din 215.— tel quel za delnico.

3. Protivrednost vseh subskribiranih delnic je plačljiva naenkrat takoj ob subskripciji.

4. Potrdila o vplačilu se morajo skrbno shraniti.

5. Vse nove delnice so deležne dobička za celo tekoče leto in imajo kupon za leto 1928.

6. Subskripcija traja od 10. junija do 25. junija 1923.

7. Kot subskripcijska mesta so določena:

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Brežicah, Celju, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Novem Sadu, Ptuj, Sarajevu, Splitu in Trstu;

Hrvatsko-slavonska zemaljska hipotekarna banka v Zagrebu;

Beogradska ujedinjena banka v Beogradu;

Zivnostenska banka, filialka Wien, Wiener Bank Verein, Wien, in

Zivnostenska banka v Pragi.

8. Dodelitev neoptiranih delnic je pridržana upravnemu svetu in se izvrši kar najhitreje; za nedodeljene delnice se vplačani denar vrne najpozneje do 31. julija 1923.

9. Izračun novih delnic se bo izvršila proti vrnitvi subskripcijskih potrdil do konca tekočega leta.

10. Uspeh gornje subskripcije je zjamčen po posebnem garancnem sindikatu.

V LJUBLJANI, dne 1. junija 1923.

Upravni svet.